

T.C
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ

**ZİHİNSEL YETERSİZLİK GÖSTEREN BİREYLERİN ORFF ÇALGILARI YOLU İLE
MÜZİK BECERİLERİ ÖĞRETİMİ ÜZERİNE BİR İNCELEME**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ZÜLAL KALECİ

T.C
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ

**ZİHİNSEL YETERSİZLİK GÖSTEREN BİREYLERİN ORFF ÇALGILARI YOLU İLE
MÜZİK BECERİLERİ ÖĞRETİMİ ÜZERİNE BİR İNCELEME**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

ZÜLAL KALECİ

Danışmanlar

Prof. Cemal YURGA

Doç. Dr. Özgül AKIN ŞENKAL (2. Danışman)

Malatya-2017

İÇİNDEKİLER

ŞEKİLLER LİSTESİ	iii
TABLOLAR LİSTESİ	iv
KISALTMALAR.....	vi
ÖNSÖZ	vii
ÖZET	viii
ABSTRACT.....	ix
1. GİRİŞ.....	1
1.1. PROBLEM.....	1
1.2. AMAÇ.....	2
1.3. ÖNEM.....	2
1.4. VARSAYIMLAR	3
1.5. SINIRLILIKLAR.....	3
1.6. TANIMLAR.....	3
2. KURAMSAL TEMELLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	5
2.1. KURAMSAL TEMELLER	5
2.1.1. MÜZİK EĞİTİMİ VE MÜZİK EĞİTİMİNİN KAZANDIRDIKLARI.....	5
2.1.2. MÜZİK EĞİTİMİ VE ORFF.....	6
2.1.3. ORFF VE ÇOCUK EĞİTİMİ.....	8
2.1.4. ORFF ÇALGILARI.....	9
2.1.5. ORFF VE ZİHİNSEL YETERSİZLİK.....	9
2.1.6. ZİHİNSEL YETERSİZLİK.....	11
2.1.6.2.ZİHİNSEL YETERSİZLİĞİ OLAN ÖĞRENCİLERİN EĞİTİMLERİ	12
3. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR	13
3.1. MAKALELER	13
3.2. DOKTORA TEZLERİ.....	14

3.3. YÜKSEK LİSANS TEZLERİ	14
3. YÖNTEM	17
3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ.....	17
3.2. ÇALIŞMA GRUBU.....	17
3.2.1. DENEKLER VE SEÇİMİ	17
3.2.2. UYGULAMACI.....	18
3.2.3. GÖZLEMCİ.....	18
3.3. UYGULAMA ORTAMI.....	18
3.4. ÖĞRETİM PROGRAMININ HAZIRLANMASI.....	18
3.4.1. Kapsam Geçerliliği	19
3.5. VERİLERİN TOPLANMASI.....	21
4. BULGULAR.....	23
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	85
5.1. SONUÇ	85
5.2. ÖNERİLER.....	86
6. KAYNAKÇA.....	87
EK 1	91
EK 2	92
EK 3	93

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Orff Çalgıları 9

Şekil 2. Bireysel gelişim süreci..... 23

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1. Ağırlık derecesine göre sınıflandırma	12
Tablo 2: Lawhse kapsam geçerlilik oranları.....	20
Tablo 3: Uzman görüşlerinin alınması ve kapsam geçerlik oranlarının belirlenmesi	21
Tablo 4. Müzik Becerileri Performans Belirleme Formu.....	25
Tablo 5. Birinci hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.....	28
Tablo 6. İkinci hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.....	31
Tablo 7. Üçüncü hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.....	33
Tablo 8. Dördüncü hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.....	35
Tablo 9. Beşinci hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.....	37
Tablo 10. Altıncı hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.....	39
Tablo 11. Yedinci hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.....	41
Tablo 12. Müzik becerileri son performans belirleme formu.....	43
Tablo 13. Müzik becerileri kalıcılık performans belirleme formu	44
Tablo 14. Denek 2 için müzik becerileri ilk performans belirleme formu	46
Tablo 15. Birinci hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.....	48
Tablo 16. İkinci hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.....	51
Tablo 17. Üçüncü hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.....	53

Tablo 18. Dördüncü hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.....	55
Tablo 19. Beşinci hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.....	57
Tablo 20. Altıncı hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.....	59
Tablo 21. Yedinci hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.....	61
Tablo 22. Müzik becerileri son performans belirleme formu.....	63
Tablo 23. Müzik becerileri kalıcılık performans belirleme formu	64
Tablo 24. Müzik becerileri son performans belirleme formu.....	66
Tablo 25. Birinci hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.....	68
Tablo 26. İkinci hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.....	71
Tablo 27. Üçüncü hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.....	73
Tablo 28. Dördüncü hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.....	75
Tablo 29. Beşinci hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.....	77
Tablo 30. Altıncı hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.....	79
Tablo 31. Altıncı hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.....	81
Tablo 32. Müzik becerileri son performans belirleme formu.....	83
Tablo 33. Müzik becerileri kalıcılık performans belirleme formu	84

KISALTMALAR

IDEA: Individuals With Disabilities Education Act (Engelli Bireyler Eğitim Yasası)

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

AAMR: American Association On Mental Retardation(Amerikan Zeka Geriliği Birliği)

OÇEM: Otistik Çocuklar Eğitim Merkezi

RAM: Rehberlik Araştırma Merkezi

KGO: Kapsam Geçerlilik Oranı

ÖNSÖZ

Her eğitim kademesinde bireylerin eğitim için kullanılan müzik çalgıları engelli bireylerin farklı becerileri kazandırılması için kullanılması hızla yaygınlaşmaktadır. Bu nedenle bu çalışmada, engelli eğitimi için çeşitli müzik çalgılarının kullanımı amaçlanmıştır.

Desteklerinden dolayı başta danışmanım Prof. Cemal YURGA ve Doç. Dr. Özgül AKIN ŞENKAL'a; Yüksek lisans ders dönemim de üzerimde emeği olan sayın hocalarıma, tezimin uygulama aşamasını gerçekleştirdiğim Rehabilitasyon Merkezi öğrencilerine ve velilerine, araştırmanın değerlendirme aşaması için Muhammet GÜLAÇTI hocamıza ve çalışma sürecim boyunca bana her türlü desteği sağlayan en büyük destekçim Yrd. Doç. Dr. Devkan KALECİ ve canım kızım Öykü Nehir KALECİ'ye teşekkürlerimi sunarım.

ZÜLAL KALECİ

MALATYA/2017

ÖZET

ZİHİNSEL YETERSİZLİK GÖSTEREN BİREYLERİN ORFF ÇALGILARI YOLU İLE MÜZİK BECERİLERİ ÖĞRETİMİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Müzik, insanoğlunun mevcudiyetinden bu yana birçok hastalıkta iyileştirici bir tedavi aracı olarak kullanılmıştır. Zihinsel yetersizliği olan bireylerde müzik terapisi başarı gösteren bir etkinlik olarak kullanılmasının yanında, birçok beceri ve kavramların öğretilmesinde önemli bir etkidir. Müzikle ilgili beceriler öğretilirken bir yandan da akademik öğrenim de mümkündür. Müzik yeteneği başta işitsel algı olmak üzere hareketlerin algılanması ve konuşma gelişimi gibi gelişimsel becerilerin sürekliliğinin uyum içinde sürdürülmesini gerektirir. Bir müzik aleti çalabilme yeterliliği belli bir düzeyde ince hareket yeterliliğine sahip olmayı gerektirir. Diğer taraftan ritim eğitimi düzenli hareket akışkanlıklarını artırır.

Bu çalışmada Orff çalgılarının öğretilmesi ve bu çalgılarla ritim eğitimi verilerek çocukların müzik becerilerini geliştirmek amaçlanmıştır. Bu çalışma zihin engelli tanısı almış üç çocuk ile yürütülmüştür. Çocuklarla uygulamaya başlamadan önce çocukların müzik becerilerinin seviyeleri özel eğitim öğretmeni tarafından ölçülmüş daha sonra çocuklarla bireysel olarak 13 ders yapılmıştır. Eğitim sonrası çocukların özel eğitim becerileri öğretmenleri tarafından tekrar değerlendirilmiştir. Uygulamalar bittikten altı hafta sonra öğrencilerin öğrendiklerinin kalıcılığı aynı veri toplama aracı olarak tekrar ölçülmüştür. Çalışmada veri toplama aracı olarak Müzik Becerileri Performans Belirleme Formu kullanılmıştır. Araştırma bulguları incelendiğinde uygulama öncesi bireylerin öntest puanları düşük seviyede iken uygulama sonrasında bireylerin sontest puanları gözle görülür şekilde artış göstermiştir. Altı hafta sonrasında yapılan kalıcılık testi puanları ise bir miktar düşüş göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Müzik, Müzik Eğitimi, Engelli Bireyler, Engelli Eğitimi

ABSTRACT

A REVIEW ON THE TEACHING OF MUSIC SKILLS BY THE ORFF INSTRUMENTS TECHNIQUE OF INDIVIDUALS WHO HAVE MENTAL DISABILITY

Music is used as a rehabilitative care tool in many diseases from the existence of human being. Besides being used as an achieving activity, the music therapy for individuals with mental disability is an important factor for teaching many abilities and concepts. While being taught the music abilities it is possible being academically educated on the other hand. Music ability requires the continuity of developmental skills as perception of movements and speech development, especially auditory perception to be maintained in harmony. The ability to play a musical instrument requires having a certain degree of fine motor skill capability. On the other hand, rhythm education increases regular movement fluency.

In this study, it is intended to teach Orff instruments and to develop music skills of children by giving rhythm education with these instruments. This study was conducted with three children with the diagnosis of mental retardation. Before start practicing with children, children's level of music skills measured by special education teacher and then 13 lessons were made individually with the children. After training, children's special education skills were re-evaluated by their teachers. Six weeks after the exercising is completed, the persistency of what students learn was again measured as the same data collection tool. The Music Skills Performance Determination Form was used as the data collection tool in the study. When the research findings are examined, while pre-test scores of the individuals before the exercising were at low level, the post-test scores of the individuals increased visibly after the exercising. Whereas the retention test scores after six weeks showed a slight decrease.

Key Words: Music, Music Education, Person with Disabilities, Disability Education

1. GİRİŞ

Türkiye’de 1986 yılında ilk özel eğitim sınıfı zihinsel yetersizliği olan çocuklar için açılmıştır. Zihinsel yetersizliğin yıllardır pek çok tarifi yapılmış, bu konuda farklı görüşler sunulmuş ve tekrar tekrar incelenmiştir. Tanımların çoğu bu alanın farklı disiplinler tarafından incelenmiş olmasından kaynaklanmış, her disiplin alanı kendi bakış açısıyla zihinsel yetersizliği tanımlamış ve tartışılmıştır. İlk yıllarda genellikle tıp doktorları zihinsel yetersizliği olan bireylerle çalışmalar yapmış, bu bireyleri biyolojik ve tıbbi kriterler açısından değerlendirmiştir. Psikolog ve eğitimciler de bu tanımlara yönelik eleştiriler getirmiş ve farklı eğitsel içerikli tanımlar önermiştir. Fakat Doll (1941) zihinsel engelli ya da zihinsel yetersizliği olan bireyi, bireyin doğuştan getirdiği yapısal nedenlerden kaynaklı olan ve yetişkinlikte de devam eden, kalıcı zihinsel ve sosyal yetersizlik durumudur şeklinde tanımlamıştır (Çiftçi Tekinarslan, 2014). Engelli çocukların eğitim yasası 1974 yılında çıkarılarak zihinsel engelli çocukların yaşlıları ile aynı okullarda eğitimlerini tamamlamaları mecburi kılınmıştır. Uygun değerlendirme ve eğitim uygulamalarının ücretsiz sunulacağı 1974’teki yasa değişikliğiyle netleştirilmiştir (Sucuoğlu, 2013).

Özel gereksinimli bireylerin nasıl bir eğitim alacağını, almış olduğu eğitimi değerlendirebilmek ve hedeflenen amaçlara ulaşabildiğini görebilmek için Bakanlığın Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğüne her engel türü için destek eğitim programı hazırlamış olup, bireye kazandırılması gereken beceriler verilmiştir. Bu çalışmada da Yaygın Gelişimsel Bozukluklar Destek Eğitim Programının içinde yer alan ancak Zihinsel Engelli Bireyler Destek Eğitim Programı içinde yer almayan “Müzik ve Oyun Becerileri” modülünden yola çıkarak Zihinsel Yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff Çalgıları ile Müzik Becerileri Öğretim Planı hazırlanmıştır. Hazırlanan bu plan, zihinsel yetersizlik gösteren üç öğrenciye sekiz hafta, haftada ikişer saat olacak şekilde 13 ders olarak uygulanmıştır.

1.1. PROBLEM

Bu araştırmanın problemi aşağıdaki gibidir:

Zihinsel engellilerin eğitiminde Orff çalgıları ile gerçekleştirilen müzik eğitimi bireylerin müzik becerileri üzerinde zamanla nasıl bir gelişim gösterir?

1.2. AMAÇ

Bu araştırmanın amacı, Orff çalgıları ile yapılan Müzik eğitiminin zihinsel engele sahip bireylerin müzik becerileri üzerinde zamanla nasıl bir gelişim göstereceğini belirleyebilmektir.

1.3. ÖNEM

Engellilerin eğitiminde müzik çok önemlidir. Müziğin bu derece önemli olmasının sebebi birçok gelişim alanının hız kazanmasına neden olmasıdır. Müzik eğitimi ile de bir takım beceriler kalıcı olarak gelişebilmektedir. Zihinsel engelli çocuklar için becerilerin kalıcılığı önemlidir. Müzik eğitiminde kalıcılık başarıdır ve başarı güveni artırır, çocukların kendilerine inanmalarını sağlar. Bu da yetersizliği olan bireylerin başka dallarda da başarılı olma heveslerini geliştirir. Birçok eğitimciye göre müzik öğretiminde bireyin yetenekli olması ya da olmaması, bireyin herhangi bir engele sahip olması ya da olmaması ve buna benzer gruplandırmaların olmaması gerektiğini bildirmektedir. Dikkatlerin müzik öğretiminin niteliğine ve kazandırdıkları üzerinde yoğunlaşması gerektiğini vurgulamaktadır (Pratt, 1991). Müzik eğitimi ile dil ve konuşma gibi iletişim becerileri gelişir. Müzik eğitimi ile hafıza fonksiyonları geliştirilir. Zihinsel engelli çocukta çalışma isteği ve koordinasyon artar. Zihinsel engelli çocukta toplumda başarılı olma dürtüsü yaratılır.

Amerikan Müzik Terapi Derneği (2017), müzik terapi ve özel eğitim ilişkisi aşağıdaki gibi ifade edilmiştir. IDEA yasasına göre, müzik özel eğitimle yakından ilişkilidir ve müzik terapi engelli bireyler için öngörülür. Terapi uygulanacağı zaman, engelli bireyin gerekli bireyselleştirilmiş eğitim planı amaçları oluşturulur ve birey plan doğrultusunda özel eğitimden yararlanır. Müzik terapi bir integral bileşeni olabilir, bireyselleştirilmiş eğitim programı üyeleri kazanımları belirledikten sonra bireyin özel ihtiyaçlarına yardımcı olmak amacıyla kullanılabilir. Müzik terapi, müzik aracılığı ile kavram; davranışla ilgili fiziksel, duygusal ve sosyal becerilerde gelişmeye yardımcı olur. Müzik terapi, ferdin ihtiyaçlarına göre yapılması gerekeni ifade eder. Akademik müfredat programıyla müzik birleştirilerek müzik terapistleri ile özel eğitim öğretmenlerini destekleyebilirler. Müzik terapi yöntemi, tamamen dikkati teşvik ederek öğrencide motivasyonun artmasına yardımcı olur. Müzik ile yapılan eğitimin temelinde var olan uygulamalar, özel gereksinimi olan bireylerin rahat ve özgür olmalarını sağlar. En az

kısıtlayıcı çevrede bir çocuğa katılım cesaret vermek için müzik terapi stratejileri uygulanabilir.

1.4. VARSAYIMLAR

Araştırma kapsamındaki katılımcıların, çeşitli müzik çalgılarını kullanabilme yeteneğine sahip olduğu varsayılmıştır.

1.5. SINIRLILIKLAR

Bu araştırma, İnönü Üniversitesi Engelli Çocuklar Araştırma ve Uygulama Merkezi öğrencileri ile sınırlı kalmıştır. Öğrencilerin Rehberlik Araştırma Merkezi ile sağlık kurul raporu uyumlu olanlar çalışmaya dâhil edilmiştir. Ayrıca sağlık kurul raporunda dil ve konuşma engelli çocuklar dâhil edilmiştir. Çalışmada, herhangi bir ses frekansı verme özelliği taşımayan Orff çalgıları kullanılmıştır.

1.6. TANIMLAR

Eğitim: “Şahsın bilerek yaşayarak davranışlarında istemli değişiklikler oluşturma halidir (Ertürk, 1997).

Özel Eğitim: Özel eğitime ihtiyacı olan şahısların kişisel yetenekleri ve gelişim niteliklerine uygun mekânlarda kendilerinin sosyal gereksinimlerini ve eğitilmelerini sağlamak için özel olarak eğitimlerini tamamlamış özel personel, iyileştirilmiş eğitim programları ve metotlarıyla sağlanan eğitim olarak Milli Eğitim Bakanlığının Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinde belirtilmiştir.

Özel Eğitimde Temel Kavramları aşağıdaki gibi açıklanabilir:

Zedelenme: Fizyolojik, psikolojik ve/ve ya anatomik nitelikleri geçici ya da kalıcı yitirme ve ya çalışmada aksaklık olma halidir.

Yetersizlik: Belirli bir işi yapmakta yetersiz kalma, davranışlarda sınırlı kapasitede olmadır.

Özür/Engel: Yaş, cinsiyet, sosyal ve kültürel nedenlere bağlı olarak bireyin yetersizliği yüzünden yerine getirmesi gereken rolleri yerine getirememesi durumudur.

Risk Taşıma: Yetersizliği kanıtlanamayan fakat ileride yetersizlik gösterme ihtimali olan ve normal gelişim gösteren bireyden daha fazla riski olan bireyleri ifade etmektedir.

Özel Eğitime Gereksinim Duyan Bireyler;

MEB Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinde tanımlandığı şekliyle özel eğitim gerektiren birey, çeşitli nedenlerle bireysel özellikleri ve eğitim yeterlilikleri açısından akranlarına göre beklenen düzeyden anlamlı farklılık gösteren bireyi ifade etmektedir.

Bireyler, özür tür ve dereceleri ile özellikleri birbirinden farklılık gösterdiğinden Özel gereksinimli bireyleri genellemeye gitmek mümkün olamamaktadır. Bireylerin engellerine destek sağlanmadığında normal gelişim gösteren bireyler için sunulan eğitimden yararlanmaları zorlaşmaktadır.

2. KURAMSAL TEMELLER VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırmaya temel oluşturan zihin engelli çocuklar, zihin engelli çocukların özellikleri, müzik, Orff çalgıları ve müzik ile ilgili araştırmalar yer almaktadır.

2.1. KURAMSAL TEMELLER

Bu bölümde zihin engelli çocuklar, zihin engelli çocukların özellikleri, Müzik eğitimi ve Müzik eğitiminin kazandırdıkları, Müzik eğitimi ve Orff, Orff ve çocuk eğitimi, Orff ve zihinsel yetersizlik konuları açıklanmıştır.

2.1.1. MÜZİK EĞİTİMİ VE MÜZİK EĞİTİMİNİN KAZANDIRDIKLARI

Müzik, genel anlamda ritim ve ses olmak üzere iki temel özelliğe sahiptir. Bu özelliklerin her ikisi de insan hayatında doğal olarak bulunan kavramlardır. Kalp atışında, nefes alıp verişimizde, yürüyüşümüzde kusursuz bir ritmik uyum vardır. Ayrıca insan sesle örülü bir çevrede yaşar. Zira kişinin çevresiyle iletişimde ses çok önemli bir yere sahiptir. Bu iletişim becerisi doğumdan önce anne karnındayken başlar. Bebeklerin henüz anne karnındayken seslere tepki vermeye başladıkları da yapılan araştırmalarla ortaya konmuştur.

Uçan (1997) tarafından yapılan çalışmaya göre; “bireyin doğum öncesi oluşma evresinde dolaylı olarak kurulmaya başlayan insan – müzik ilişkisi gittikçe çeşitlenip zenginleşerek, güçlenip gelişerek insanın yaşamı boyunca sürer gider”. Bu ilişkinin sağlıklı bir şekilde gelişmesi ancak bebeklikte ve çocuklukta müziğin bilinçli ve etkili kullanımı ile mümkün olabilir. Çok küçük yaşlardan, hatta anne karnından itibaren sistemli bir şekilde verilecek müzik eğitimi, kişinin ileriki yaşamında sosyal, fiziksel, akademik birçok alanda ilerlemesini ve gelişmesini sağlar. Müzik, tarih boyunca hastalığı ve stresi azaltmak için iyileştirici bir güç olarak kullanılmıştır. İnsanoğlunun varoluşundan bu yana müzik, bireyin yaşantısında önemli bir yer edinmiş ve değerini devam ettirmiştir. Eski çağlardan beri, bireyin zihinsel ve fiziksel gelişiminde müziğin önemli bir yeri olduğunu eğitim ve tedavi için büyük bir değer taşıdığını doktorlar, psikiyatrlar, psikologlar ve eğitimciler, savunmuşlardır (Yavuzer, 1988). Müzik insan duygularını, düşüncelerini seslerle anlatmaya çalışan bir sanattır (Sun ve Seyrek, 2000). Tarihte birçok filozof, müziği eğitimin önemli bir parçası olarak kabul etmiştir.

Platon (M.Ö. 427–347) müziği “Ritim ve armoni, ruh ve beden arasında duran, insan ruhunun derinliklerinde, , vücudun zarafetini ve insan zekâsını öne çıkararak, doğru yolda olduğunun tek ve en güçlü göstergesidir” şeklinde açıklamıştır (Tarman, 2006).

Müzik, içerisinde birbiriyle bağlantılı ama birbirinden farklı birkaç etkinliği yaşatır. Müzik örneğin; dinleme, dans etme, şarkı söyleme ve çalgı çalmadır. Ayrıca bunlara yeni bir beste yapma ya da yaratma sürecini de eklemek mümkündür. Bunlar her yaşta ve her beceri düzeyindeki çocuğun katılımına imkân sağlar. Örneğin çok ufak bebekler ve çocuklar müziği yalnızca dinleyebilir, biraz daha büyük çocuklar (4–6 yaş grubu) şarkı söyleyebilir, dans edebilir, ritim aletleri gibi çalması bir nevi daha kolay olan çalgıları çalabilir, daha büyük olanlar ise yukarıda sayılan bütün etkinlikleri gerçekleştirebilir. Zihinsel engelli bireyler, gelişim geriliği olan ya da otistik bireyler, yaygın gelişim bozuklukları olan çocuklar ise potansiyellerinin izin verdiği ölçüde bu etkinliklerini gerçekleştirebilir (Duffy ve Fuller, 2000).

Müzik yeteneğinin genetik etkisine bakıldığında, doğuştan itibaren müzik eğitimi alınması, müzik yeteneğinin gelişmesine, üstün yeteneğe direkt olarak neden olmaz. Müzik kapasitesine sahip ailelerde bazı durumlar hariç, ileri nesillere aktarım oranı azalabilir. Bazı araştırmalar, yeteneğin nesillere atlanarak aktarıldığını göstermektedir. Burada söylenmek istenen, müzik yeteneğinin genetik oluşudur. Devam eden nesillerde bu yeteneğin olacağına dair net bir bulgu elde edilmemiştir. Müzik yeteneği ve zekâsı pasif olarak aktarılabilen ve potansiyel içeren bir durumdur.

2.1.2. MÜZİK EĞİTİMİ VE ORFF

Müzik eğitimi, kişiye kendi yaşantısı ile müziksel özellikler edindirme sürecidir.

Müzik eğitimi ile kişinin müziksel yaşamı daha etkili ve verimli olur. Buda sonuç olarak kişinin bilinçli, yaratıcı, olumlu özellikler elde etmesi beklenir. Bu davranışları elde ederken kişi müziksel çevresi ile bağlantı içinde olur, müzikle hayatı eğlenceli kılar ve müzikle dinlenir.

Öğrencinin aktif katılımını sağlamak için yaparak ve yaşayarak öğrenilecek müzik öğretim yöntemleri kullanılmalıdır. Böylece birey özgüvenli, üretici olarak gelişecektir. Bunun için de müzikten bilgiye gidilmelidir (Çevik, 2016)

Müzik eğitimi verilirken kullanılan yöntemler önemlidir. Kodaly, Dalcroze, Suzuki, Orff gibi öğrenme yöntemleri vardır. Bu öğrenme yöntemlerinin ortak ve farklı özellikleri vardır ancak öğretmenin bu yöntemlerden hangisinin öğrenciye uygun olabileceğini seçebilmesi gerekir. Bu çalışmada, müzik öğretim yöntemlerinden Orff Müzik Öğretim Yönteminin kurucusu, yöntemin nasıl bir süreçten geçtiği ve nasıl öğretildiği üzerinde durulmuştur.

Orff yöntemi, müziği öğrenme ve öğretme metodudur. Çocukları farklılaştırmadan onların becerilerine göre çalgı aleti vererek bireylerin öğrenmelerini ve öğrendiklerini uygulayabilmelidir (Çevik, 2016). Orff, yöntemine göre “Çocuklar çalışmayı sevmezler. Oyun oynamayı ise çok severler ve onların ilgilerini çekilir, öğrenmelerinin daha da kolaylaşacağı görülür” (Çevik, 2016).

Orff yöntemi ile dört-beş yaş grubu çocuğun çalabileceği bir çalma kolaylığına sahiptir ve bireyin ritim duygusunun ve yaratıcılığının geliştirilmesi amaçlanır. Ezgili-ezgisiz vurmali çalgılar olan Orff çalgıları, okul öncesinde en çok tercih edilen ve kullanılan çalgılardır (Tufan, 1997).

Orff öğrenme metodunda bireyin öğrenmeye hevesli olabilmesinde öğretmen büyük rol oynar. Öğretmen eğitime öğrencilerin tamamının katılımını sağlayabilmeli ve onları heyecanlandırabilmelidir. Özellikle küçük yaştaki çocukların ilgileri taklit edilmeli ve oyunlar oynatılmalıdır.

Orff, sadece müziği öğrenmeyi amaçlayan veya destekleyen değil, onunla ortak özelliği olan ritimden hareketle yapılandırılacak yeni bir müzik eğitimini hedeflemektedir. İnsanoğlunun ana ifade biçimleri olan konuşma, şarkı söyleme ve dans, çocuklarda birbirlerinden çok keskin çizgilerle ayrılmış eylemler değildir. Orff, bu davranış biçimlerini birbirleriyle iç içe geçmiş olarak müzik kavramında toplamaktadır (Kalyoncu, 2006).

Orff şöyle açıklar: "Schulwerk'in her aşamasında kişinin kendini geliştirmesi teşvik edilir; öğrencinin kendi müziğini yaratması ve doğaçlaması, yani etkin olması amaçlanır" (Jungmair, 2003). Orff yöntemine göre müzik, dans ve konuşmayı ritim ile birleştirerek bir çatı altında toplamaktır. Doğaçlama ve yaratıcılık bu öğretimin merkezinde yer almaktadır.

2.1.3. ORFF VE ÇOCUK EĞİTİMİ

Müzik öğretmeni sınıfa girdi ‘günaydın çocuklar’ deyip yoklamasını alıp, sınıf defterini imzaladı ve ‘bugünkü konumuz müzikteki hız terimleri, defterinize not alın’ dedi ve allegro, andante, moderatonun tanımlarını yazdırmaya başladı. Daha sonrada çocuklardan tahtada notalarıyla yazılı şarkıyı defterlerine geçirmelerini istedi. Çocuklar henüz şarkının tamamını yazmayı bitirememişlerdi ki zil çaldı. Bu tür eğitimlere çoğumuz alışkınız. Sizce bu şekilde işlenen derste öğrencinin müzik kapasitesini geliştirip kalıcı öğrenmesi sağlanabilir mi?

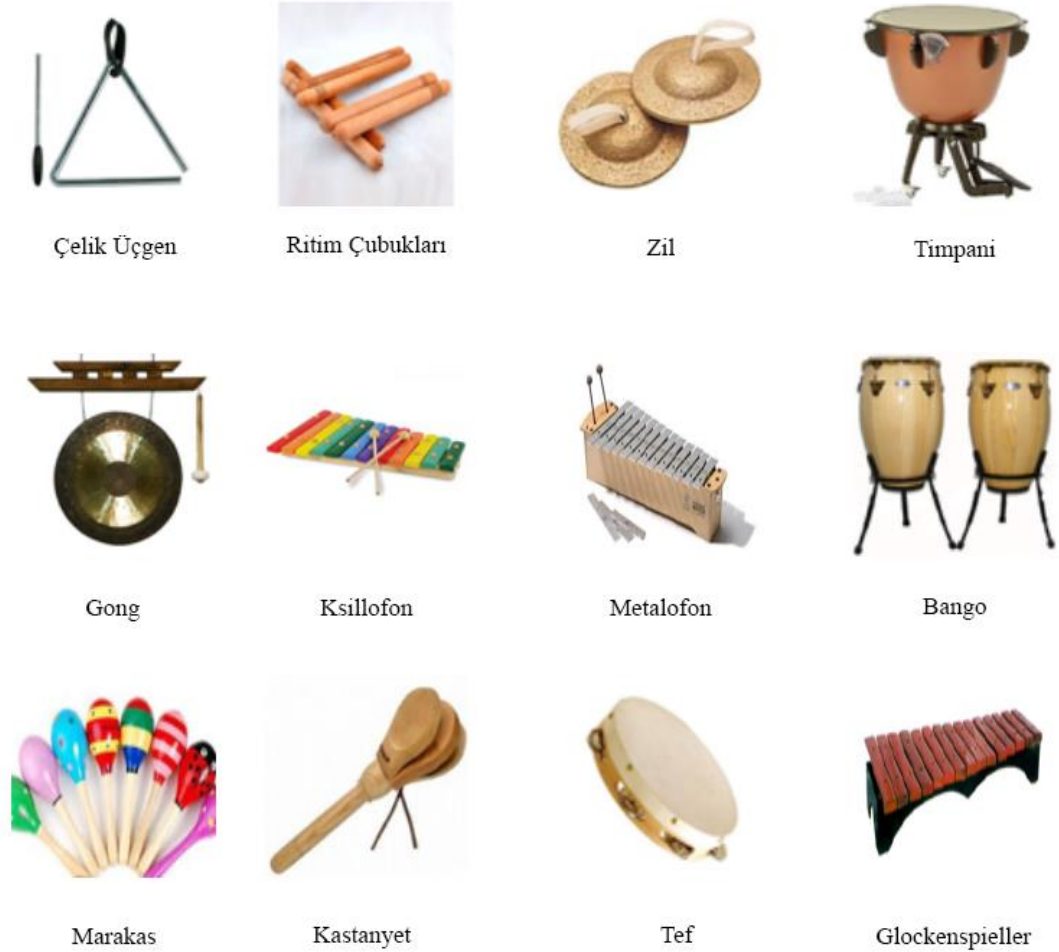
Müzik eğitimini bireyi öğrenme-öğretme amaçlı etkinleştirme, müziksel davranışlar kazandırmak için bireye kendi yaşantısı yoluyla amacına uygun olarak değiştirme, dönüştürme, geliştirme ve yeterli kılma süreci olarak ifade edilmektedir. Çağdaş müzik eğitimini de bireylerin psikomotor, duyuşsal ve bilişsel davranışlarıyla birer bütün olarak en uygun ve en üst seviyede yetişmelerinin amaçlanması olarak ele almaktadır.

Orff yöntemi; ritim ve doğaçlamayı esas alan deney esasına dayanan bir yöntemdir ve çocukların beden dilini kullanarak yaptığı sportif faaliyetleri üzerine kurulmuştur. Birey vücut hareketleriyle dans ederek ve şarkı yoluyla hayal güçlerini kullanarak kendilerine güvenlerini arttırmaktadır. Çocukların ilgisini çekmek için bu yöntem önem arz etmektedir. Çocuklar oynayarak, hareket ederek, şarkı söyleyerek yaratıcı etkinliklerde bulunur. (Özçevik, 2007). Orff yöntemi ile önce duyduklarını, hissettiklerini bireysel olarak, sonra ise toplu olarak ifade ederler. Böylece öğrencinin kendine olan özgüvenini artırır. Müzik öğretiminin yapıldığı ortamlarda öğrenciler genellikle hareketsiz durmakta; öğretmen ise teorik olarak anlatım yapmaktadır. Öğrenciler pasif dinleyici ve çalgılarda çeşitlilik azdır.

Orff yönteminin uygulaması öncelikle Orff çalgılarını öğretmen sınıfa rastgele yerleştirir. Çocuklara yapacakları çalışma anlatılır. Öğretmenin anlattığı hikâye anında, hikâyede geçen olayın canlandırılması için çocuklardan birine o sesi çıkartacak Orff çalgılarından birinin bulunduğu yere gönderilir bu sırada diğer arkadaşları da onu izler ve Çocuk hayal ettiği sese göre Orff çalgısının yanına gider ve hikâyede geçen ses yağmur sesidir ve buda çocuğun birden koşarken yavaşlamasını göstermesi vb. olabilir (Ekici, 1998)

2.1.4. ORFF ÇALGILARI

Orff çalgıları ile çocukların zihinsel becerilerinin iyileştirilmesi amaçlanır. Çocukların bu çalgılara rahatça dokunma ve bunları kolayca kullanması sayesinde Orff çalgıları müziği daha eğlenceli hale getirir. Bu çalgılarla özgün deneyim eşliğinde öğrenme daha kolay ve kalıcı olur. Şekil 1'de Orff çalgıları aşağıda gösterilmiştir.

Şekil 1. Orff Çalgıları

2.1.5. ORFF VE ZİHİNSEL YETERSİZLİK

Zihinsel engelli bireyler, gelişim geriliği olan ya da otistik bireyler, yaygın gelişim bozukluğu olan çocuklar, potansiyellerinin izin verdiği ölçüde bu etkinliklerini gerçekleştirebilir (Duffy ve Fuller, 2000). Zihinsel yetersizliği olan bireylerde müzik terapi, başarı getiren bir etkinlik olarak kullanılmasının dışında, birçok beceri ve kavram öğretilmesini sağlayabilir. Müzik terapi farklı gelişim gösteren, çocukların akademik, dil,

sosyal vb. becerilerini desteklemek ve geliştirmek için bir tamamlayıcı terapi yöntemidir (Duffy ve Fuller, 2000). Beceri geliştirme programlarında müzik terapi uygulanabilir ve akademik konular da Müzikle öğretilir.

İşitsel ayırt etme ve konuşma gelişimi gibi becerilerin kazanımı müziksel yetenek gerektirir. Üflemeli bir müzik çalgısı çalma, şarkı söyleme nefes kontrolü ve birlikteliğinde iyi bir telaffuzu getirir. Herhangi bir müzik çalgısı çalabilmek, ince hareket becerisine sahip olmak demektir ve ses tonlamasının düzelmesi, dilinin gelişmesine yarar sağlar. Ritim çalışması, bireyin düzenliliğini ve hareketliliğini artırır. Doğal olarak öğrenmeyi isteklendirmekte müzik ile ilgili etkinliğe özendirici çalışmalar büyük bir öneme sahiptir. Bu araştırmanın sosyal becerileri kazandırmada etkili olduğu izlenimi vermesi durumunda zihin engelli çocukların eğitim alanında bu yaklaşıma dayalı eğitim programlarına örnek olabileceği ümit edilmektedir. Türkiye’de zihin engelli çocukların sosyal kabullerini sağlayan sosyal becerilerin eğitimi konusu yeni olduğu için, zihin engelli bireylere sosyal beceri öğretimine ilişkin alan yazına katkı sağlayacağı ümit edilmektedir.

Andsdell ve Pavlicevic (2004), hem bir eğitim hem de terapi aracı olarak kullanılan müzik ile terapinin bireyler için sağladığı yararları şöyle ifade etmiştir:

- Bireylerin kendini ifade etme becerisini geliştirir.
- Bireylerin estetik duygusunu geliştirir.
- Bireylerin motor becerilerinin gelişimine katkıda bulunur.
- Bireylerin ses ve dil gelişimine katkıda bulunur.
- Bireylerin sosyal beceri kazanmasına yardımcı olur.

Andsdell ve Pavlicevic (2004), müzik terapi uygulamalarında kullanılabilir, aktiviteleri aşağıdaki gibi sıralamışlar ve etkinliklerin uygulanış biçimini ve içeriğini müzik terapi uygulanan bireyin ya da grubun şekillendireceğini belirtmiştir:

- Melodiyi dinleme
- şarkı söyleme (müziksiz)
- Melodi ve melodinin üzerine yazılmış şarkıyı söyleme.
- Müzik aleti çalma (Melodi ve şarkı söylemeksizin).
- Müzik dinleme ve müzik aleti çalma.

- Şarkı söyleme ve müzik aleti çalma.

Müzik terapi bir profesyonel disiplindir ve terapistlik amacı başarmak için müziği kullanır. Özel eğitimde, müzik geleneksel öğretim metoduna bir alternatif olmasının yanı sıra müzik terapi fonksiyonel olarak kullanıldığında özel eğitim amaçlarına ulaşmak ve onları arttırmak için kullanılır (Booth, 2004).

Müziğin bireysel, toplumsal ve ekonomik anlamda birçok görevi vardır. Müzik bireyin hayatında ayrı bir yere ve öneme sahiptir. Çocuğun fazlaca duygusal halinden veya istenmeyen tavırlarından arınmasını, dahası sakin ve olumlu hareketler sergilemesi hususunda müzik önemli bir yer teşkil eder. Müzik eğitimi ile çocuğun gözlem becerisi iyileşir ve yaratıcılığı pekişerek kişilik gelişimine katkıda bulunur. Sanat ise mevcutta var olan enerjiyi ve gücü açığa çıkarır (Tarman, 2006). Müzik becerilerinin öğretilmesi özel gereksinimli bireylere bilişsel, sosyal ve davranışsal olarak gelişimlerine katkı sağlamaktadır.

2.1.6. ZİHİNSEL YETERSİZLİK

İletişim, öz bakım, ev yaşamı, sosyal beceriler, toplumsal yararlılık, kendini yönetme, boş zaman ve iş gibi alanlarda ve zihinsel işlevlerde önemli derecede normal altı olma durumudur (AAMR, 2017).

Zihinsel işlevlerde ciddi derecede normal altında olma; zekâ testinde ortalama zeka bölümü 100 kabul edildiğinde, bu testten ortalama grubun iki standart sapma (70 puan) aşağısında yer alan grup zihinsel yetersizliği olan bireyleri tanımlamaktadır.

Zihinsel yetersizliği olan bireyler her zaman desteğe ihtiyaç duyabilirler. Ağır ve orta derecede zihinsel yetersizliği olan bireyler tüm alanlarda desteğe ihtiyaç duyarken, hafif derecede zihinsel yetersizliği olan bireyler ise tek bir alanda desteğe ihtiyaç duyabilir.

Tablo 1. Ağırlık derecesine göre sınıflandırma

DÜZEY	Zekâ Bölümü Puanları
Hafif düzey zihinsel yetersizlik	50-55'den yaklaşık 70'e
Orta düzey zihinsel yetersizlik	35-40'dan 50-55'e
Ağır düzey zihinsel yetersizlik	20-25'den 35-40'a
Çok ağır düzey zihinsel yetersizlik	20-25'den aşağıya

2.1.6.1.ZİHİNSEL YETERSİZLİĞİN NEDENLERİ;

- a.** Doğum Öncesi Nedenler: Metabolizma bozuklukları, Beyin gelişimi ile ilgili bozukluklar, Kromozomal bozukluklar ve Çevresel faktörler çocuğun zihinsel yetersizliğinin olmasının nedenlerindedir.
- b.** Doğum Anı Nedenler: Doğum esnasında çeşitli sorunlar yaşanabilir. Bebeğin ters gelmesi, kordon dolanması, bebeğin iri oluşu doğumu güçleştirecek etkenler arasındadır. Doğumdaki güçlükler nedeniyle beynin oksijensiz kalması zihinsel yetersizliğe ve çeşitli sağlık sorunlarına yol açabilir.
- c.** Doğum Sonrası Nedenler: Çeşitli zehirlenmeler, psikososyal etmenler, yaşanan travmalar, kazalar, kafa çarpmaları gibi

2.1.6.2.ZİHİNSEL YETERSİZLİĞİ OLAN ÖĞRENCİLERİN EĞİTİMLERİ

Zihinsel yetersizliği olan bireylere kazandırılması gereken temel unsur; bağımsız veya en az bağımlı olarak yaşamlarını sürdürebilmelerini sağlamak, toplumsal yaşama hazırlamak, gerekli olan becerileri onlara kazandırmaktır.

3. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

3.1. MAKALELER

Yılma ve Uçan (2014), eğitilebilir zihinsel engelli çocuklara müzik aletlerinin görsel destekli algılanabilirliği üzerine gerçekleştirdikleri çalışmalarında özel eğitim ve Rehabilitasyon merkezinde görsel destekli unsurlar kullanılarak birebir müzik eğitimi yolu ile hafif derecedeki zihinsel engelli çocuklar üzerinde, müzik aletlerinin müzik ve piktogramlar aracılığı ile algılanabilirliğinin gözlenmesini ve incelenmesini amaçlamıştır.

Avcıoğlu (2013), zihinsel engelli öğrenciler için müzik terapi yöntemine göre hazırlanan sosyal beceri öğretim programının etkililiğini belirlemeye yönelik bir çalışma tasarlamıştır. Çalışmasında müzik terapinin kullanıldığı sosyal beceriler öğretim programında zihinsel yetersizlik gösteren öğrencilerin başkalarını oyun oynamaya davet etme, başkalarından aldığı eşyayı geri getirme ve üstlendiği görev ya da görevleri yerine getirme becerilerinin öğrenmelerine etkisini incelemeyi amaçlamıştır.

Otistik çocuklarda müzik eğitiminin önemini belirlemeye yönelik Önal ve Çaydere'nin (2011) yürüttüğü çalışmada otistik çocukların müzik eğitimine olan yatkınlıkları ve müziğe olan duyarlılıklarını tespit edebilmek amaçlanmıştır.

Şenel (2009), otizmlili bireylerle akranlarının spor ve sanat etkinlikler aracılığıyla etkileşimde buldukları iki örnek uygulama ele almıştır. Uygulamalara göre yetersizliği olan ve olmayan akranların, spor ve sanat etkinlikleri aracılığıyla etkileşimde bulunmaları, her iki grup açısından farklı kazanımlar sağlamaktadır. Özellikle otizmi olan bireylerin, akranları ile etkileşimlerinin gereği ve önemi vurgulanmıştır. Çalışma kapsamında otizmi olan ve olmayan grupların, farklı etkinlikler aracılığıyla bir araya geldikleri iki etkileşim örneği sunulmuştur.

Şendurur ve Akgül (2002), müzik eğitimi ve çocuklarda bilişse başarı alanında bir çalışma yürütmüştür. Çalışmaya göre müzik eğitiminin çocukların özellikle bilişsel başarıları üzerindeki etkisini ortaya koymaktadır. Bu durum müziğin sadece duygulara seslenmekle kalmayıp, duygular yoluyla akla seslendiğini, ayrıca her yaş grubundaki çocuğun bilişsel öğrenmelerinde de önemli ölçüde etkin bir rol oynadığını vurgulamak amacını vurgulamaktadır.

Artan (2001), engelli çocukların eğitiminde müziğin etkisini inceleyen bir çalışma yürütmüştür. Çalışmaya göre müzik etkinliklerinin engelli çocukların eğitim programları içine yerleştirilirken bu çocuklarda karşılaşılabilecek problem durumların göz ardı edilmemesi gerektiği ifade edilmiştir. Ayrıca çalışma dâhilinde bu çocuklar için amaçlar belirlenirken eğitimci çalışacağı çocukların tüm gelişim alanlarını göz önünde bulundurmalı, gelişim düzeylerini ve hazır bulunurluklarını dikkatle ele almalıdır.

Birkan (1999), otistik bir çocuğun öğrenmeye hazırlık becerilerinin öğretimi için yaptığı çalışmasında öğrenmeye hazırlık becerilerinin yerine getirmenin öğretiminde, ipuçlarına dayalı öğretim sürecinin etkili olup olmadığını belirlemeyi amaçlamıştır.

3.2. DOKTORA TEZLERİ

Şakalar (2017), yaptığı doktora tez çalışmasında eğitilebilir zihinsel engelli çocuklar için özel eğitim müzik derslerinde kullanılmak üzere ses ve görsel bileşenler içeren bilgisayar destekli dijital öğretim materyali geliştirmiştir. Geliştirilen materyal "Müzik Aletleri", "Hız", ve "Çevresel Sesler ve Ses" olmak üzere üç modülden oluşmaktadır. Yapılan çalışmada her bir modül ayrı ayrı değerlendirilerek öğrenci başarısına etkisi incelenmiştir.

Erişkin (2013), yaptığı doktora tez çalışmasında Normal gelişim (NG) gösteren, Down sendromu (DS) ve otizmi olan çocukların temel kavramları ile ortalama sözcük uzunlukları (OSU) arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamıştır.

Eren'in (2012), Orff yaklaşımına göre hazırlanan müzik etkinlikleri içinde ipucunun giderek azaltılması yöntemi ile yapılan gömülü öğretimin otistik çocuklara kavram öğretmedeki etkililiği araştırılmıştır. Çalışmada özel eğitim gereksinimi duyan öğrencilerin aldıkları bireysel eğitim programının yürütüldüğü diğer öğretim yöntemlerine alternatif bir yöntem olarak müzik yoluyla eğitimin de kullanılabileceği fikri verilmek istenmiştir.

3.3. YÜKSEK LİSANS TEZLERİ

Kırşehirli (2011), zihin engelli bireylere öz bakım becerilerinin öğretilmesinde şarkı yoluyla yapılan öğretimin etkililiğini belirlemeye yönelik bir çalışma yürütmüş olup çalışmaya zihin engelli tanısı almış üç çocuk katılmıştır.

Karşıyakalı (2011), adı söylenen çalgıyı gösterebilme hedef davranışının öğretiminde eşzamanlı ipucu ile öğretimin etkililiğini inceleyen bir çalışma yapmıştır. Çalışmada öğretim sırasında hedeflenmeyen beceri öğretimine yer verilmiştir. Hedeflenmeyen beceri sunumu, gösterebildiği çalgıyı amacına uygun şekilde çaldırabilmek şeklinde yapılmıştır.

Zihinsel engelli çocuklara kavram öğretiminde müziğin kullanımına ilişkin öğretmen görüşlerinin incelendiği çalışmada Yıldırım (2010), “Eğitim Uygulama Okulu ve İş Eğitim Merkezleri” ile “İş Okulları”nda görev yapmakta olan öğretmenlerin, kavram öğretiminde müziğin kullanımına ilişkin görüşlerini belirlenmiştir.

Önal (2010) otistik çocuklara yönelik uyguladığı müzik eğitimi çalışmasını Otistik rahatsızlığı olan çocukların müzik eğitimine olan yatkınlıkları ve müziğe olan duyarlılıklarını tespit edebilmek amacı ile yürütmüştür. Çalışmaya 2009–2010 öğretim yılı içerisinde Kırıkkale’de biri Özel Eğitim kurumlarında ve diğeri OÇEM özel alt sınıfında bulunan toplam iki otistik çocuk katılmıştır.

Yılmaz (2010), otistik çocuklarda müzik atölyesi çerçevesinde ortaya çıkan sözsüz iletişim işaretlerinin incelenmesi amacıyla bir çalışma hazırlamıştır. Çalışmadaki diğer bir amaç yalnız ve sessiz bir evrende yaşayan, duygularını, düşüncelerini kendilerince dile getirmeye çalışan otistiklere, dile gelmeyenleri anlayabilmek adına bir adım daha yaklaşabilmektedir.

Diğer bir yüksek lisans çalışmasında Gökmen (2010), otizm tanısı almış bir çocuğun müziğe ve müzik çalışmalarına verdiği tepkileri betimlemeyi amaçlamıştır.

Berrakçay (2008), müziğin bir yaygın gelişimsel bozukluk tipi olan otizmde ortaya çıkan problemler üzerindeki etkisini incelemek amacıyla dört örnek olay ele almıştır. Çalışmada müziğin, bütünüyle hastalık tedavi edici olmasa da belirli davranış bozuklukları sergileyen otistik çocukların sosyal davranışlarının düzenlenmesinde bir etkisi olup olamayacağı incelenmek istenmiştir. Çalışma otistik çocukların müzikle ilişkilendirilmesi kapsamında yapılan ritim çalışmalarının çocuklardaki problem olarak görülen davranışların kontrolünü ne yönde etkilediğini anlamak amacıyla yapılmıştır.

Avsalak (2008) yürüttüğü yüksek lisans tezinde okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 60-72 aylık çocukların kavram gelişimlerinde müzik eğitiminin etkisini incelemeyi amaçlamıştır.

Bir diğer yüksek lisans tezi kapsamında Çadır (2008), Zihinsel engelli öğrenciler için müzik terapi yöntemine göre hazırlanan sosyal beceri öğretim programının, zihinsel engelli öğrencilerin, başkalarını oyun oynamaya davet etme, başkalarından aldığı eşyayı geri getirme ve üstlendiği görevi yerine getirme sosyal becerilerini öğrenmelerinde, müzik terapinin etkili olup olmadığını ortaya koymayı amaçlamıştır.

Öner (2006), müziğin öğrenme gücünü çeken çocukların duyarlılıklarına etkisini incelediği çalışmada öğrenme gücünü çeken çocukların müziğe olan duyarlılıklarını belirlemek ve onların dünyasında müziğin ne kadar etkili olduğuna ilişkin bilgiler elde etmeyi amaçlamıştır.

Kurt (2006), zihinsel engelli çocuklarda müzik dinlemenin öğrenme üzerindeki etkisini incelediği çalışmada dört ile altı yaş arasında orta zekâ geriliği olan çocukların öğrenmesinde müzik faaliyetinin etkisi saptamaya çalışmıştır.

Ersöz (2006) yaptığı yüksek lisans çalışmasında sanat eğitiminin otizmlili çocukların duyuşsal problemleri üzerine etkisini incelemeyi amaçlamıştır.

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, katılımcılar, uygulama ortamı, araç-gereçler, uygulama süreci, verilerin toplanması ve verilerin analizi yer almaktadır

3.1. ARAŞTIRMANIN MODELİ

Yapılan çalışmada kontrol grubu kullanılmayan tek denekli zayıf deneysel desen kullanılmıştır. Bu model için tek gruplu öntest-sontest-kalıcılık çalışmaları yapılmıştır. Deneysel çalışma yapılmadan önce engelli öğrencilere Performans belirleme formu Özel eğitim öğretmenleri tarafından değerlendirilmiş daha sonra hazırlanan Orff çalgıları ile Müzik becerileri Öğretimi planını uygulayıp tekrardan aynı öğretmen tarafından performans belirleme formu ile değerlendirmeler alınmıştır.

3.2. ÇALIŞMA GRUBU

Araştırmanın çalışma grubu üç denek bir uygulamacı ve bir gözlemciden oluşmaktadır.

3.2.1. DENEKLER VE SEÇİMİ

Araştırmada uygulama yapılacak denekler Malatya ili Battalgazi ilçesinde bulunan bir özel eğitim ve Rehabilitasyon Merkezinde eğitim alan 87 çocuk arasından seçilmiştir. Bu seçimler yapılırken bireyin Rehberlik ve Araştırma Merkezi raporu ile Sağlık Kurulu raporuna bakılarak değerlendirilmiştir. Ayrıca araştırma grubunu oluşturacak denekleri seçerken öğrencilerin ön koşul beceriler olan işitme kaybının olmaması, sözel yönergeleri yerine getirme, küçük kas becerilerine sahip olma, elle yapılan yönlendirmeleri kabul etme ve çalışmaya istekli olma şartlarını taşımalarına dikkat edilmiştir.

Araştırmaya katılan birinci öğrenciye yönelik bilgiler: Denek 1, 12 yaşında hafif düzeyde zihinsel yetersizlik tanısı almış bir erkek öğrencidir. Fiziksel, nörolojik veya işitsel olarak başka bir yetersizliği yoktur. RAM tarafından verilen raporda Türkçe, Matematik, Dil, Konuşma ve Alternatif İletişim becerileri modüllerini içeren destek eğitim programı verilmiştir. Haftanın iki günü Rehabilitasyon merkezine devam ederek ayda sekiz saat bireysel eğitim almaktadır.

Araştırmaya katılan ikinci öğrenciye yönelik bilgiler: Denek 2, 9 yaşında hafif düzeyde zihinsel yetersizlik tanısı almış bir erkek öğrencidir. Fiziksel, nörolojik veya işitsel olarak

başka bir yetersizliği yoktur. RAM tarafından verilen raporda Türkçe, Matematik, Dil, Konuşma ve Alternatif İletişim becerileri modüllerini içeren destek eğitim programı verilmiştir. Haftanın iki günü Rehabilitasyon merkezine devam ederek ayda sekiz saat bireysel eğitim almaktadır.

Araştırmaya katılan üçüncü öğrenciye yönelik bilgiler: Denek 3, 11 yaşında hafif düzeyde zihinsel yetersizlik tanısı almış bir erkek öğrencidir. Fiziksel, nörolojik veya işitsel olarak başka bir yetersizliği yoktur. RAM tarafından verilen raporda öz bakım becerileri, Dil, Konuşma ve Alternatif İletişim becerileri modüllerini içeren destek eğitim programı verilmiştir. Haftanın iki günü Rehabilitasyon merkezine devam ederek ayda sekiz saat bireysel eğitim almaktadır.

3.2.2. UYGULAMACI

İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisidir. Özel Eğitim ve Rehabilitasyon merkezinde Orff çalgıları ile Müzik becerisi öğretimi yapma bilgi ve becerisine sahiptir.

3.2.3. GÖZLEMCİ

Araştırmanın ön test son test değerlendirmesini zihin engelliler öğretmenliği bölümü mezunu özel eğitim öğretmeni tarafından alınmıştır.

3.3. UYGULAMA ORTAMI

Araştırmanın Değerlendirme ve Uygulama oturumları İnönü Üniversitesi Vakfı Rehabilitasyon merkezinde yer alan Müzik Atölyesinde gerçekleştirilmiştir.

3.4. ÖĞRETİM PROGRAMININ HAZIRLANMASI

Zihinsel Yetersizlik Gösteren Bireylere Yönelik Orff Çalgıları İle Müzik Becerileri Öğretim Planı hazırlanırken dikkat edilen en önemli konu Orff çalgılarının kullanımı ve karmaşık ritimlerden uzak durulmasıdır. Amaç müzikle öğrencinin dikkatini çekerek, müziğin bellekte kalma etkisini kullanmaktır. Oluşturulan öğretim programında öğrenciye 1. Aşama da Orff çalgıları tanıtılır, sonrada öğrenciden gösterilmesi ve çalgının adının söylenmesi istenir. Daha sonra da dinletilen Orff çalgısının hangisi olduğunu

göstermesi ve adını söylenmesi istenir. Böylece görsel hafıza ve işitsel duyarlılığını kullanmış olur.

2. Aşamada da 2/4 lük ve 3/4lük ritim ölçüleri kullanarak önce beden dilini kullanarak alkış ile daha sonrada Orff çalgıları ile işitsel algısını ve dikkatini vermesi sağlanır.

Performans Belirleme formu hazırlanırken T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye kurulunun Yaygın Gelişimsel Bozukluklar destek eğitim programının içinde yer alan Müzik ve Oyun becerileri modülünden yararlanılarak hazırlanmıştır. Öğretim planları EK 1'de sunulmuştur.

3.4.1. Kapsam Geçerliliği

Yapılan çalışmada öğretim programının hazırlanmasında Lawhse (1975) tarafından geliştirilen kapsam geçerlilik formülü ve oranları kullanılmıştır. Kapsam geçerliliği için 8 adet uzmana başvurulmuştur. Bu uzmanlar ikisi yüksek lisans seviyesinde ve altısı doktora seviyesinde akademisyenlerden oluşmaktadır. Yapılan çalışmada kapsam geçerlilik oranının bulunması için $KGO = \frac{N_G}{N/2} - 1$ formüllü kullanılmıştır. Burada KGO, Kapsam Geçerlilik Oranını, N_G gerekli diyen uzman sayısını ve N toplam uzman sayısını göstermektedir.

Kapsam geçerlilik ölçütü, maddenin istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını test etmek için geliştirilen bir ölçüttür (Yurdagül, 2005). Hesaplama kolaylığı açısından $P=0,05$ anlamlılık düzeyi için KGO'ların minimum değerleri Tablo 2'de sunulmuştur (Veneziano ve Hooper, 1997).

Tablo 2. Lawhse kapsam geçerlilik oranları

Uzman Sayısı	Minimum Değer
5	0,99
6	0,99
7	0,99
8	0,78
9	0,75
10	0,62
...	...
...	...
...	...
35	0,31
40	0,29

Tablo 3’de her bir ders için Lawshe kapsam geçerlilik formülü kullanılarak elde edilen kapsam geçerlilik oranları verilmiştir. Yapılan değerlendirmede Kapsam Geçerlilik İndeksi, Kapsam Geçerlilik Ölçütü’den büyük olduğundan oluşturulan öğretim programının kapsam geçerliliği istatistiksel olarak anlamlıdır.

Tablo 3. Uzman görüşlerinin alınması ve kapsam geçerlik oranlarının belirlenmesi

Madde	Gerekli	Yararlı / Yetersiz	Gereksiz	Kapsam Geçerlilik Oranı
Ders 1	8	0	0	1,00 ⁺
Ders 2	8	0	0	1,00 ⁺
Ders 3	8	0	0	1,00 ⁺
Ders 4	8	0	0	1,00 ⁺
Ders 5	8	0	0	1,00 ⁺
Ders 6	8	0	0	1,00 ⁺
Ders 7	8	0	0	1,00 ⁺
Ders 8	8	0	0	1,00 ⁺
Ders 9	8	0	0	1,00 ⁺
Ders 10	8	0	0	1,00 ⁺
Ders 11	8	0	0	1,00 ⁺
Ders 12	8	0	0	1,00 ⁺
Ders 13	8	0	0	1,00 ⁺
Uzman sayısı	8			
Kapsam Geçerlilik İndeksi	1,00			
Kapsam Geçerlilik Ölçütü	0,78			

3.5. VERİLERİN TOPLANMASI

Başlama düzeyine ilişkin üç deneginde performansı Özel Eğitim Öğretmeni tarafından alınmıştır. Verileri alınırken deneklere herhangi bir yardımda ya da ipucun da bulunulmamıştır. Başlama düzeyi verilerini elde etmek için her denekten üç oturum üst üste kararlı veri elde ettikten sonra deneklerle birebir Müzik becerileri öğretim oturumuna, haftada iki kere 45 dakikalık seanslarla başlanmıştır ve yedi haftada çalışma tamamlanmıştır.

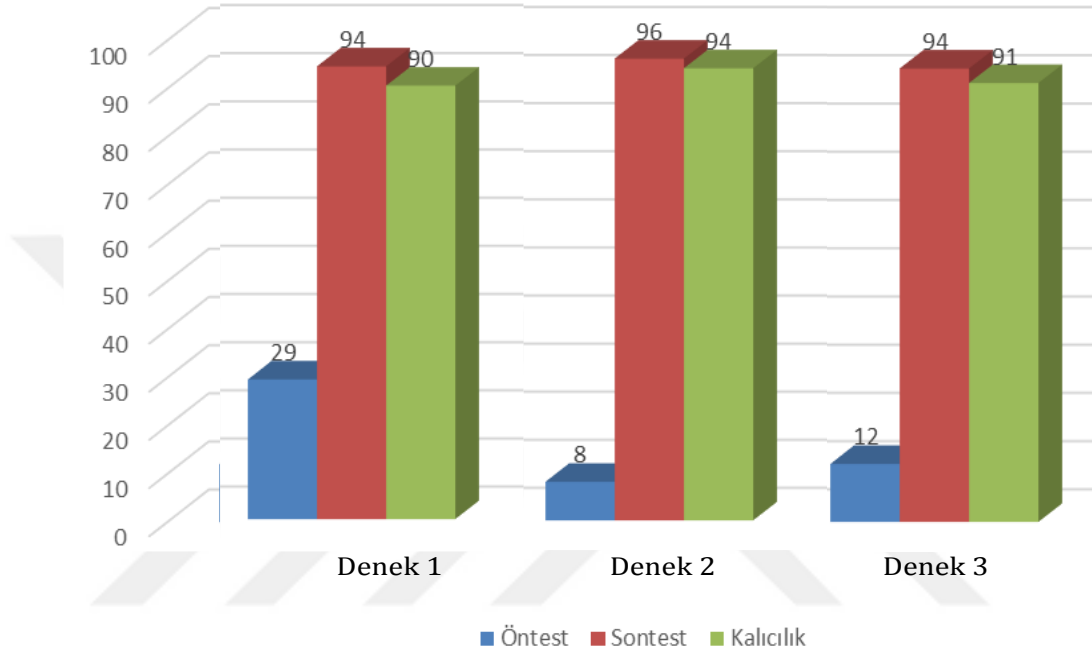
Bitiş düzeyine ilişkin üç deneğinde performansı Özel Eğitim Öğretmeni tarafından tekrardan alınmıştır. Verileri alınırken deneklere herhangi bir yardımda ya da ipucu da bulunulmamıştır. Bitiş düzeyi verilerini elde etmek için her denekten üç oturum üst üste kararlı veri elde edilmiştir.

Kalıcılık düzeyine ilişkin üç deneğinde performansı Özel Eğitim Öğretmeni tarafından yaklaşık altı hafta sonra tekrardan alınmıştır. Verileri alınırken deneklere herhangi bir yardımda ya da ipucu da bulunulmamıştır. Bitiş düzeyi verilerini elde etmek için her denekten üç oturum üst üste kararlı veri elde edilmiştir.

4. BULGULAR

Araştırma problemi dâhilinde müzik eğitimi sonunda bireylerde meydana gelen müzik becerilerinin gelişim durumları grafiksel olarak gösterilerek yorumlanmıştır. Grafiksel gelişim süreci şekil 2’de gösterilmiştir.

Şekil 2. Bireysel gelişim süreci

Şekil 2’te gösterildiği üzere Denek 1’in ilk performans değerlendirmesi 29 puan, son performans puanı 94 ve kalıcılık sonucu 90, Denek 2’in ilk performans değerlendirmesi 8 puan, son performans puanı 96 ve kalıcılık sonucu 94, Denek 3’in ilk performans değerlendirmesi 12 puan, son performans puanı 94 ve kalıcılık sonucu 91 olarak bulunmuştur. Bireylerin gelişim süreci incelendiğinde başlangıçta her bir bireyin öntest puanları düşükken son test puanları gözle görülür şekilde bir artış göstermiştir. Bu durum uygulanan müzik eğitiminin bireylerin müzik becerileri üzerinde etkili olduğu şeklinde yorumlanabilir. Kalıcılık testi puanları incelendiğinde ise sontest puanlarına göre bir miktar azalma gözlenmiştir. Bu durum ise altı haftalık bir bekleme sürecinden sonra bireylerin öğrendiklerinin bir kısmını unutmuş olmaları ile açıklanabilir.

Tablo 4’de Denek 1 için ilk performans değerlendirme sonuçları verilmiştir. Tablo 4’de yer alan işaretlemeler Denek 1 tarafından verilen cevaplara göre yapılmıştır. Bu sonuçlara göre;

- Denek 1, “Belli Başlı Müzik Aletlerini Tanır” modülünde yer alan “Adı Söylenen Orff Çalgısını Gösterir” beceri maddeleri için yedi puan, “Gösterilen Çalgının Adını Söyler” beceri maddeleri için üç puan ve toplam 10 puan aldığı görülmektedir.
- Denek 1, “Müzik Aletlerini Çıkardıkları Seslere Göre Tanır” modülünde yer alan “Dinletilen Sesin Ait Olduğu Çalgıyı Göster” beceri maddeleri için dokuz puan, “Dinletilen Sesin Ait Olduğu Çalgının Adını Söyler” beceri maddeleri için altı puan ve toplam 15 puan aldığı görülmektedir.
- Denek 1, “Basit Ritim Hareketlerini Yapar” modülünde yer alan beceri maddeleri için toplam bir puan aldığı görülmektedir.
- Tüm beceri maddeleri göz önünü alındığında ise Denek 1’in bu beceri maddelerinden toplam 29 puan aldığı görülmektedir.

Tablo 4. Müzik Becerileri Performans Belirleme Formu

Tanisi / Engel Derecesi	Doğum Tarihi	Denek Adı			
	2005	DENEK 1			
Değerlendirme Tarihi	Değerlendiren	Değerlendirenin İmzası			
İlk Performans Ortalaması	Muhammet Gülaçtı				
Modüller		Değerlendirmeler			
Müzik Becerileri	Hiç Yapamaz	Kısmen Yapar	Çoğunlukla Yapar	Tamamen Yapar	
BELLİ BAŞLI MÜZİK ALETLERİNİ TANIR	0	1	2	3	
I. Adı söylenen çalgıyı gösterir.					
1.Marakası gösterir,	•				
2.Tefi gösterir	•				
3.Zili gösterir			•		
4.Çelik üçgeni gösterir	•				
5.Ritim Çubuğu gösterir			•		
6.Metalofonu gösterir	•				
7. Çeşitli büyüklükte ki davulları gösterir				•	
II. Gösterilen çalgının adını söyler.					
1.Marakas der	•				
2.Tef der	•				
3.Zil der	•				
4.Çelik üçgen der	•				
5.Ritim Çubuk der	•				
6.Metalofon der	•				
7. Çeşitli büyüklükte ki davulları der				•	
MÜZİK ALETLERİNİ ÇIKARDIKLARI SESLERE GÖRE TANIR	0	1	2	3	
I.Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.					
1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Marakas)	•				
2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Tef)	•				
3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Zil)				•	
4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Çelik Üçgen)	•				
5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Ritim Çubuk)				•	
6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Metalofon)	•				
7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Davullar)				•	
II.Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler					
1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Marakas)	•				
2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Tef)	•				
3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Zil)				•	
4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. Çelik Üçgen)	•				
5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Ritim Çubuk)	•				
6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. ((Metalofon)	•				
7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Davullar)				•	
BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	0	1	2	3	
1. Alkışla iki aşamalı ritim tutar.		•			
2. Alkışla üç ve daha fazla aşamalı ritim tutar.	•				
3. Marakas,tef vb. Aletle iki aşamalı ritim tutar.	•				
4. Marakas,tef vb. Aletle üç ve daha fazla aşamalı ritim tutar.	•				

Yapılan uygulamada öncelikle değerlendirme kısmında yer alan tüm maddeleri içerecek şekilde Denek'e bir tanıtım yapılmıştır. Bu tanıtım sonunda her bir değerlendirme sorusu Denek'e sorulmuştur. Denek'in doğru cevap veremediği her sorudan sonra Denek'e sorunun doğru cevabı verilmiş ve değerlendirme maddesinde yer alan soru Denek'e tekrar sorulmuştur. Doğru ve yanlış verdiği maddeler öğretim programına işaretlenmiştir. Bu döngü beş kez devam ettirilmiştir.

Tablo 5'de Denek 1'in birinci haftadaki zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı sunulmuştur. Bu sonuçlara göre;

- **Denek 1'e birinci derste** “Belli Başlı Müzik Aletlerini Tanır” kazanımında yer alan “Orff Çalgıları Bireye Oyun İçinde Teker Teker Gösterir” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye oyun aracılığı ile Orff çalgıları teker teker gösterildi. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Marakası Göster” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Tefi Göster” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Zili Göster” sorusunun ilkine doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Çelik Üçgeni Göster” sorusunun ilkine doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Ritim Çubuğu Göster” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Metalofonu Göster” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonra üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Davulu Göster” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir.
- **Denek 1'e ikinci derste** “Belli Başlı Müzik Aletlerini Tanır” kazanımında yer alan “Orff Çalgıları Bireye Oyun İçinde Söylenir” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye oyun içinde Orff çalgıları teker teker gösterilerek her bir çalgının isminin söylenmesi istenmiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Marakas Der” sorusunun ilkine doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Tef Der” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Zil Der” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Çelik Üçgen Der” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 1,

değerlendirme kısmında yer alan “Ritim Çubuğu Der” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Metalofonu Der” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonra üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Davul Der” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir.

Tablo 5. Birinci hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.

HAFTA	DERS	DAKİKA	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	DEĞERLENDİRME		1.	2.	3.	4.	5.	
							1.	2.	3.	4.	5.	
1.HAFTA	1. DERS	45	BELLİ BAŞLI MÜZİK ALETLERİNİ TANIR	1. Orff çalgıları bireye oyun içinde teker teker gösterilir.	<ol style="list-style-type: none"> 1. 'Marakası göster ' denildiğinde gösterir. 2. 'Tefi göster' denildiğinde gösterir. 3. 'Zili göster ' denildiğinde gösterir. 4. 'Çelik Üçgeni' göster denildiğinde gösterir. 5. 'Ritim çubuk' göster denildiğinde gösterir. 6. 'Metalofonu göster' denildiğinde gösterir. 7. 'Davulu göster ' denildiğinde gösterir. 	1	-	-	+	+	+	
						2	-	-	+	+	+	
						3	-	+	+	+	+	
						4	-	+	+	+	+	
						5	+	+	+	+	+	
						6	-	-	+	+	+	
						7	+	+	+	+	+	
	2.DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	BELLİ BAŞLI MÜZİK ALETLERİNİ TANIR	2. Orff çalgıları bireye oyun içinde söylenir.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalgı gösterildiğinde 'Marakas' der 2. Çalgı gösterildiğinde 'Tef' der 3. Çalgı gösterildiğinde 'Zil' der 4. Çalgı gösterildiğinde 'Çelik Üçgen' der 5. Çalgı gösterildiğinde 'Ritim Çubuk' der 6. Çalgı gösterildiğinde 'Metalofon' der 7. Çalgı gösterildiğinde 'Davul' der 	1	-	+	+	+	+
							2	+	+	+	+	+
							3	+	+	+	+	+
							4	+	+	+	+	+
							5	-	+	+	+	+
							6	-	-	+	+	+
							7	+	+	+	+	+

Tablo 6’de Denek 1’in ikinci haftadaki zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı sunulmuştur. Bu sonuçlara göre;

- **Denek 1’e üçüncü derste** “Müzik aletlerini çıkardıkları seslere göre tanı” kazanımında yer alan “Orff Çalgılarını çalarak bireye dinletilen sesin hangi Orff çalgısına ait olduğu gösterilir” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye oyun aracılığı ile Orff çalgıları önce öğrenciye dinletilip gösterildi daha sonra öğrencinin arkasını dönderip çalgı çalındı ve önüne döndürülüp hangi çalgı olduğunu gösterilmesi istendi. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde Marakası gösterir” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde Tefi gösterir” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde Zili gösterir” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde Çelik Üçgeni gösterir” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde Ritim Çubuğu gösterir” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde Metalofonu gösterir” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde Davulu gösterir” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir.
- **Denek 1’e dördüncü derste** “Müzik aletlerini çıkardıkları seslere göre tanı” kazanımında yer alan “Orff çalgılarını çalarak bireye dinletilen sesin hangi orff çalgısına ait olduğu söylenir” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye oyun içinde Orff çalgıları teker teker gösterilerek her bir çalgının isminin söylenmesi istenmiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda Marakas der” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda Tef der” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda Zil der” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda Çelik Üçgen der” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek

1, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda Ritim ubuk der” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda Metalofon der” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Davul der’ ” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir.

Tablo 6. İkinci hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.

HAFTA	DERS	DAKİKA	ÖĞRENME ALANI	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	DEĞERLENDİRME		1.	2.	3.	4.	5.	
2.HAFTA	3. DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	MÜZİK ALETLERİNİ ÇIKARDIKLARI SESLERE GÖRE TANIR	1. Orff çalgılarını çalarak bireye dinletilen sesin hangi orff çalgısına ait olduğu gösterilir.	1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde ‘Marakası gösterir’	1	+	+	+	+	+	
						2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde ‘Tefi gösterir’	2	+	+	+	+	+	
						3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde ‘Zili gösterir’	3	+	+	+	+	+	
						4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde ‘Çelik Üçgeni gösterir’	4	+	+	+	+	+	
						5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde ‘Ritim Çubuğu gösterir’	5	+	+	+	+	+	
						6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde ‘Metalofonu gösterir’	6	+	+	+	+	+	
						7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde ‘Davulu gösterir’	7	+	+	+	+	+	
	4.DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	MÜZİK ALETLERİNİ ÇIKARDIKLARI SESLERE GÖRE TANIR	1. Orff çalgılarını çalarak bireye dinletilen sesin hangi orff çalgısına ait olduğu söylenir.	1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Marakas der’	1	+	+	+	+	+	+
						2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Tef der’	2	+	+	+	+	+	+
						3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Zil der’	3	+	+	+	+	+	+
						4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Çelik Üçgen der’	4	+	+	+	+	+	+
						5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Ritim Çubuk der’	5	+	+	+	+	+	+
						6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Metalofon der’	6	+	+	+	+	+	+
						7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Davul der’	7	+	+	+	+	+	+

Tablo 7’de Denek 1’in üçüncü haftadaki zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı sunulmuştur. Bu sonuçlara göre;

- **Denek 1’e beşinci derste** “Ritim nedir, Ölçü nedir gösterir” kazanımında yer alan “Orff çalgıları ve alkış ile ritim nedir anlatılır v, 2/4 lük ve 3/4 lük ritim ölçüleri gösterilir” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye oyun aracılığı ile Orff çalgıları ve alkış ile ritimler gösterildi. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Ritim nedir gösterilir, ritmi algılar, ritmi dikkatle dinler.” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “2/4 lük ve 3/4 lük ritim ölçüleri gösterilip yapması istenir.” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir.
- **Denek 1’e altıncı derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Alkışla 2/4 lük bir ölçülü ritim tutar, Alkışla 2/4 lük iki ölçülü ritim tutar, Alkışla 2/4 lük üç ölçülü ritim tutar ve Alkışla 2/4 lük dört ölçülü ritim tutar.” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye alkış aracılığı ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk üçüne doğru cevap verememiş, sonraki ikisine doğru cevap vermiştir.

Tablo 7. Üçüncü hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.

HAFTA	DERS	DAKİKA	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	DEĞERLENDİRME	1.	2.	3.	4.	5.	
3. HAFTA	5. DERS	45	RİTİM NEDİR, ÖLÇÜ NEDİR GÖSTERİR	<ol style="list-style-type: none"> 1. Orff çalgıları ve alkış ile ritim nedir anlatılır. 2. 2/4 lük ve 3/4 lük ritim ölçüleri gösterilir. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ritim nedir gösterilir , ritmi algılar, ritmi dikkatle dinler. 2. 2/4 lük ve 3/4 lük ritim ölçüleri gösterilip yapması istenir. 	1	+	+	+	+	+
	6. DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alkışla 2/4 lük bir ölçülü ritim tutar. 2. Alkışla 2/4 lük iki ölçülü ritim tutar. 3. Alkışla 2/4 lük üç ölçülü ritim tutar. 4. Alkışla 2/4 lük dört ölçülü ritim tutar. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alkış ile 2/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 2. Alkış ile 2/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 3. Alkış ile 2/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 4. Alkış ile 2/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 	1	-	+	+	+	+
			BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR			2	-	-	+	+	+
						3	-	-	+	+	+
						4	-	-	-	+	+

Tablo 8’de Denek 1’in dördüncü haftadaki zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı sunulmuştur. Bu sonuçlara göre;

- **Denek 1’e yedinci derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Alkışla 2/4 lük beş ölçülü ritim tutar, Alkışla 2/4 lük altı ölçülü ritim tutar, Alkışla 2/4 lük yedi ölçülü ritim tutar ve Alkışla 2/4 lük sekiz ölçülü ritim tutar.” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye alkış aracılığı ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük beş ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük altı ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük yedi ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük sekiz ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir.
- **Denek 1’e sekizinci derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük bir ölçülü ritim tutar, Orff çalgıları 2/4 lük iki ölçülü ritim tutar, Orff çalgıları 2/4 lük üç ölçülü ritim tutar ve Orff çalgıları 2/4 lük dört ölçülü ritim tutar.” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye Orff çalgıları ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk üçüne doğru cevap verememiş, sonraki ikisine doğru cevap vermiştir.

Tablo 8. Dördüncü hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.

HAFTA	DERS	DAKİKA	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	DEĞERLENDİRME		1.	2.	3.	4.	5.	
4.HAFTA	7. DERS	45	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	<ol style="list-style-type: none"> Alkışla 2/4 lük beş ölçülü ritim tutar. Alkışla 2/4 lük altı ölçülü ritim tutar. Alkışla 2/4 lük yedi ölçülü ritim tutar. Alkışla 2/4 lük sekiz ölçülü ritim tutar. 	<ol style="list-style-type: none"> Alkış ile 2/4 lük beş ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 2/4 lük altı ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 2/4 lük yedi ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 2/4 lük sekiz ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 	1	-	-	+	+	+	
						2	-	-	+	+	+	
						3	-	-	+	+	+	
						4	-	-	+	+	+	
	8. DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	<ol style="list-style-type: none"> Orff çalgıları ile 2/4 lük bir ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları ile 2/4 lük iki ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları 2/4 lük üç ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları 2/4 lük dört ölçülü ritim tutar. 	<ol style="list-style-type: none"> Orff çalgıları ile 2/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 2/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 2/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 2/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 	1	-	+	+	+	+
							2	-	-	+	+	+
							3	-	-	+	+	+
							4	-	-	-	+	+

Tablo 9’da Denek 1’in beşinci haftadaki zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı sunulmuştur. Bu sonuçlara göre;

- **Denek 1’e dokuzuncu derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük beş ölçülü ritim tutar, Orff çalgıları 2/4 lük altı ölçülü ritim tutar, Orff çalgıları 2/4 lük yedi ölçülü ritim tutar ve Orff çalgıları 2/4 lük sekiz ölçülü ritim tutar” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye Orff çalgıları ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük beş ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisinde doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük altı ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük yedi ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük sekiz ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir.
- **Denek 1’e onuncu derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Alkışla 3/4 lük bir ölçülü ritim tutar, Alkışla 3/4 lük iki ölçülü ritim tutar, Alkışla 3/4 lük üç ölçülü ritim tutar ve Alkışla 3/4 lük dört ölçülü ritim tutar.” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye alkış aracılığı ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkine doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir.

Tablo 9. Beşinci hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.

HAFTA	DERS	DAKİKA	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	DEĞERLENDİRME	1.	2.	3.	4.	5.		
5.HAFTA	9. DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	<ol style="list-style-type: none"> Orff çalgıları ile 2/4 lük beş ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları ile 2/4 lük altı ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları 2/4 lük yedi ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları 2/4 lük sekiz ölçülü ritim tutar. 	<ol style="list-style-type: none"> Orff çalgıları ile 2/4 lük beş ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 2/4 lük altı ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 2/4 lük yedi ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 2/4 lük sekiz ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 	1	-	-	+	+	+
							2	-	-	+	+	+
							3	-	-	+	+	+
							4	-	-	+	+	+
	10.DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	<ol style="list-style-type: none"> Alkışla 3/4 lük bir ölçülü ritim tutar. Alkışla 3/4 lük iki ölçülü ritim tutar. Alkışla 3/4 lük üç ölçülü ritim tutar. Alkışla 3/4 lük dört ölçülü ritim tutar. 	<ol style="list-style-type: none"> Alkış ile 3/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 3/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 3/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 3/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 	1	-	+	+	+	+
							2	-	-	+	+	+
							3	-	-	+	+	+
							4	-	-	+	+	+

Tablo 10’da Denek 1’in altıncı haftadaki zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı sunulmuştur. Bu sonuçlara göre;

- **Denek 1’e on birinci derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Alkışla 3/4 lük beş ölçülü ritim tutar, Alkışla 3/4 lük altı ölçülü ritim tutar, Alkışla 3/4 lük yedi ölçülü ritim tutar ve Alkışla 3/4 lük sekiz ölçülü ritim tutar.” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye alkış aracılığı ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük beş ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük altı ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük yedi ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk üçüne doğru cevap verememiş, sonraki ikisine doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük sekiz ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk üçüne doğru cevap verememiş, sonraki ikisine doğru cevap vermiştir.
- **Denek 1’e on ikinci derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Orff çalgıları ile 3/4 lük bir ölçülü ritim tutar, Orff çalgıları 3/4 lük iki ölçülü ritim tutar, Orff çalgıları 3/4 lük üç ölçülü ritim tutar ve Orff çalgıları 3/4 lük dört ölçülü ritim tutar.” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye Orff çalgıları ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 3/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisinde doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 3/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 3/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk üçüne doğru cevap verememiş, sonraki ikisine doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 3/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk üçüne doğru cevap verememiş, sonraki ikisine doğru cevap vermiştir.

Tablo 10. Altıncı hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.

HAFTA	DERS	DAKİKA	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	AÇIKLAMALAR VE DEĞERLENDİRME	1.	2.	3.	4.	5.		
6.HAFTA	11. DERS	MÜZİKAL ÖĞRENME	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	<ol style="list-style-type: none"> Alkışla 3/4 lük beş ölçülü ritim tutar. Alkışla 3/4 lük altı ölçülü ritim tutar. Alkışla 3/4 lük yedi ölçülü ritim tutar. Alkışla 3/4 lük sekiz ölçülü ritim tutar. 	<ol style="list-style-type: none"> Alkış ile 3/4 lük beş ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 3/4 lük altı ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 3/4 lük yedi ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 3/4 lük sekiz ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 	1	-	-	+	+	+	
						2	-	-	+	+	+	
						3	-	-	-	+	+	
						4	-	-	-	+	+	
	12. DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	<ol style="list-style-type: none"> Orff çalgıları ile 3/4 lük bir ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları ile 3/4 lük iki ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları 3/4 lük üç ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları 3/4 lük dört ölçülü ritim tutar. 	<ol style="list-style-type: none"> Orff çalgıları ile 3/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 3/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 3/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 3/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 	1	-	-	+	+	+
							2	-	-	+	+	+
							3	-	-	-	+	+
							4	-	-	-	+	+

Tablo 11’de Denek 1’in yedinci haftadaki zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı sunulmuştur. Bu sonuçlara göre;

- **Denek 1’e on üçüncü derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Orff çalgıları ile 3/4 lük beş ölçülü ritim tutar, Orff çalgıları 3/4 lük altı ölçülü ritim tutar, Orff çalgıları 3/4 lük yedi ölçülü ritim tutar ve Orff çalgıları 3/4 lük sekiz ölçülü ritim tutar” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye Orff çalgıları ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 3/4 lük beş ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisinde doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 3/4 lük altı ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 3/4 lük yedi ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk üçüne doğru cevap verememiş, sonraki ikisine doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 3/4 lük sekiz ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk üçüne doğru cevap verememiş, sonraki ikisine doğru cevap vermiştir.

Tablo 11. Yedinci hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.

HAFTA	DERS	DAKİKA	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	AÇIKLAMALAR VE DEĞERLENDİRME	1.	2.	3.	4.	5.	
7.HAFTA	13. DERSİ3	MÜZİKAL ÖĞRENME	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	<ol style="list-style-type: none"> 1. Orff çalgıları ile 3/4 lük beş ölçülü ritim tutar. 2. Orff çalgıları ile 3/4 lük altı ölçülü ritim tutar 3. Orff çalgıları 3/4 lük yedi ölçülü ritim tutar. 4. Orff çalgıları 3/4 lük sekiz ölçülü ritim tutar. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Orff çalgıları ile 3/4 lük beş ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 2.Orff çalgıları ile 3/4 lük altı ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 3.Orff çalgıları ile 3/4 lük yedi ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 4.Orff çalgıları ile 3/4 lük sekiz ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 	1	-	-	+	+	+
						2	-	-	+	+	+
						3	-	-	-	+	+
						4	-	-	-	+	+

Tablo 12’de Denek 1 için son performans değerlendirme sonuçları verilmiştir. Tablo 12’de yer alan işaretlemeler Denek 1 tarafından verilen cevaplara göre yapılmıştır. Bu sonuçlara göre;

- Denek 1, “Belli Başlı Müzik Aletlerini Tanır” modülünde yer alan “Adı Söylenen Orff Çalgısını Gösterir” beceri maddeleri için yirmi bir puan, “Gösterilen Çalgının Adını Söyler” beceri maddeleri için yirmi bir puan ve toplam 42 puan aldığı görülmektedir.
- Denek 1, “Müzik Aletlerini Çıkardıkları Seslere Göre Tanır” modülünde yer alan “Dinletilen Sesin Ait Olduğu Çalgıyı Göster” beceri maddeleri için yirmi bir puan, “Dinletilen Sesin Ait Olduğu Çalgının Adını Söyler” beceri maddeleri için yirmi bir puan ve toplam 42 puan aldığı görülmektedir.
- Denek 1, “Basit Ritim Hareketlerini Yapar” modülünde yer alan beceri maddeleri için toplam 10 puan aldığı görülmektedir.

Tüm beceri maddeleri göz önünü alındığında ise Denek 1’in bu beceri maddelerinden toplam 94 puan aldığı görülmektedir

Tablo 13’de Denek 1 için kalıcılık performans değerlendirme sonuçları verilmiştir. Tablo 13’de yer alan işaretlemeler Denek 1 tarafından verilen cevaplara göre yapılmıştır. Bu sonuçlara göre;

- Denek 1, “Belli Başlı Müzik Aletlerini Tanır” modülünde yer alan “Adı Söylenen Orff Çalgısını Gösterir” beceri maddeleri için yirmi bir puan, “Gösterilen Çalgının Adını Söyler” beceri maddeleri için yirmi puan ve toplam 41 puan aldığı görülmektedir.
- Denek 1, “Müzik Aletlerini Çıkardıkları Seslere Göre Tanır” modülünde yer alan “Dinletilen Sesin Ait Olduğu Çalgıyı Göster” beceri maddeleri için yirmi bir puan, “Dinletilen Sesin Ait Olduğu Çalgının Adını Söyler” beceri maddeleri için 20 puan ve toplam 41 puan aldığı görülmektedir.
- Denek 1, “Basit Ritim Hareketlerini Yapar” modülünde yer alan beceri maddeleri için toplam 8 puan aldığı görülmektedir.

Tüm beceri maddeleri göz önünü alındığında ise Denek 1’in bu beceri maddelerinden toplam 90 puan aldığı görülmektedir.

Tablo 12. Müzik becerileri son performans belirleme formu

Tanisi / Engel Derecesi	Doğum Tarihi	Denek Adı		
	2005	DENEK 1		
Değerlendirme Tarihi	Değerlendiren	Değerlendirenin İmzası		
Son Performans Ortalaması	Muhammet Gülaçti			
Modüller		Değerlendirmeler		
Müzik Becerileri	Hiç Yapamaz	Kısmen Yapar	Çoğunlukla Yapar	Tamamen Yapar
BELLİ BAŞLI MÜZİK ALETLERİNİ TANIR	0	1	2	3
I. Adı söylenen çalgıyı gösterir.				
1. Marakas gösterir,				•
2. Tefi gösterir				•
3. Zili gösterir				•
4. Çelik üçgeni gösterir				•
5. Ritim Çubuğu gösterir				•
6. Metalofonu gösterir				•
7. Çeşitli büyüklükte ki davulları gösterir				•
II. Gösterilen çalgının adını söyler.				
1. Marakas der				•
2. Tef der				•
3. Zil der				•
4. Çelik üçgen der				•
5. Ritim Çubuk der				•
6. Metalofon der				•
7. Çeşitli büyüklükte ki davulları der				•
MÜZİK ALETLERİNİ ÇIKARDIKLARI SESLERE GÖRE TANIR	0	1	2	3
I. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.				
1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Marakas)				•
2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Tef)				•
3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Zil)				•
4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Çelik Üçgen)				•
5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Ritim Çubuk)				•
6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Metalofon)				•
7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Davullar)				•
II. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler				
1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Marakas)				•
2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Tef)				•
3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Zil)				•
4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. Çelik Üçgen)				•
5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Ritim Çubuk)				•
6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. ((Metalofon)				•
7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Davullar)				•
BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	0	1	2	3
1. Alkışla iki aşamalı ritm tutar.				•
2. Alkışla üç ve daha fazla aşamalı ritm tutar.			•	
3. Marakas,tef vb. Aletle iki aşamalı ritm tutar.				•
4. Marakas,tef vb. Aletle üç ve daha fazla aşamalı ritm tutar.			•	

Tablo 13. Müzik becerileri kalıcılık performans belirleme formu

Tanisi / Engel Derecesi	Doğum Tarihi	Denek Adı		
	2005	DENEK 1		
Değerlendirme Tarihi	Değerlendiren	Değerlendirenin İmzası		
Kalıcılık Performans Ortalaması	Muhammet Gülaçti			
Modüller		Değerlendirmeler		
Müzik Becerileri	Hiç Yapamaz	Kısmen Yapar	Çoğunlukla Yapar	Tamamen Yapar
BELLİ BAŞLI MÜZİK ALETLERİNİ TANIR	0	1	2	3
I. Adı söylenen çalgıyı gösterir.				
1. Marakası gösterir,				•
2. Tefi gösterir				•
3. Zili gösterir				•
4. Çelik üçgeni gösterir				•
5. Ritim Çubuğu gösterir				•
6. Metalofonu gösterir				•
7. Çeşitli büyüklükte ki davulları gösterir				•
II. Gösterilen çalgının adını söyler.				
1. Marakas der			•	
2. Tef der				•
3. Zil der				•
4. Çelik üçgen der				•
5. Ritim Çubuk der				•
6. Metalofon der				•
7. Çeşitli büyüklükte ki davulları der				•
MÜZİK ALETLERİNİ ÇIKARDIKLARI SESLERE GÖRE TANIR	0	1	2	3
I. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.				
1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Marakas)				•
2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Tef)				•
3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Zil)				•
4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Çelik Üçgen)				•
5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Ritim Çubuk)				•
6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Metalofon)				•
7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Davullar)				•
II. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler				
1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Marakas)				•
2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Tef)			•	
3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Zil)				•
4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. Çelik Üçgen)				•
5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Ritim Çubuk)				•
6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. ((Metalofon)				•
7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Davullar)				•
BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	0	1	2	3
1. Alkışla iki aşamalı ritm tutar.				•
2. Alkışla üç ve daha fazla aşamalı ritm tutar.		•		
3. Marakas,tef vb. Aletle iki aşamalı ritm tutar.				•
4. Marakas,tef vb. Aletle üç ve daha fazla aşamalı ritm tutar.		•		

Tablo 14’de Denek 2 için ilk performans değerlendirme sonuçları verilmiştir. Tablo 14’de yer alan işaretlemeler Denek 2 tarafından verilen cevaplara göre yapılmıştır. Bu sonuçlara göre;

- Denek 2, “Belli Başlı Müzik Aletlerini Tanır” modülünde yer alan “Adı Söylenen Orff Çalgısını Gösterir” beceri maddeleri için iki puan, “Gösterilen Çalgının Adını Söyler” beceri maddeleri için iki puan ve toplam 4 puan aldığı görülmektedir.
- Denek 2, “Müzik Aletlerini Çıkardıkları Seslere Göre Tanır” modülünde yer alan “Dinletilen Sesin Ait Olduğu Çalgıyı Göster” beceri maddeleri için iki puan, “Dinletilen Sesin Ait Olduğu Çalgının Adını Söyler” beceri maddeleri için iki puan ve toplam 4 puan aldığı görülmektedir.
- Denek 2, “Basit Ritim Hareketlerini Yapar” modülünde yer alan beceri maddeleri için toplam sıfır puan aldığı görülmektedir.
- Tüm beceri maddeleri göz önünü alındığında ise Denek 1’in bu beceri maddelerinden toplam 8 puan aldığı görülmektedir.

Tablo 14. Denek 2 için müzik becerileri ilk performans belirleme formu

Tanımsı / Engel Derecesi	Doğum Tarihi	Denek Adı			
	2008	DENEK 2			
Değerlendirme Tarihi	Değerlendiren	Değerlendirenin İmzası			
İlk Performans Ortalaması	Muhammet Gülaçti				
Modüller		Değerlendirmeler			
Müzik Becerileri	Hiç Yapamaz	Kısmen Yapar	Çoğunlukla Yapar	Tamamen Yapar	
BELLİ BAŞLI MÜZİK ALETLERİNİ TANIR	0	1	2	3	
I. Adı söylenen çalgıyı gösterir.					
1. Marakas gösterir,	•				
2. Tefi gösterir	•				
3. Zili gösterir	•				
4. Çelik üçgeni gösterir	•				
5. Ritim Çubuğu gösterir	•				
6. Metalofonu gösterir	•				
7. Çeşitli büyüklükte ki davulları gösterir			•		
II. Gösterilen çalgının adını söyler.					
1. Marakas der	•				
2. Tef der	•				
3. Zil der	•				
4. Çelik üçgen der	•				
5. Ritim Çubuk der	•				
6. Metalofon der	•				
7. Çeşitli büyüklükte ki davulları der			•		
MÜZİK ALETLERİNİ ÇIKARDIKLARI SESLERE GÖRE TANIR	0	1	2	3	
I. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.					
1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Marakas)	•				
2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Tef)	•				
3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Zil)	•				
4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Çelik Üçgen)	•				
5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Ritim Çubuk)	•				
6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Metalofon)	•				
7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.(Davullar)	•		•		
II. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler					
1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Marakas)	•				
2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Tef)	•				
3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Zil)	•				
4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. Çelik Üçgen)	•				
5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Ritim Çubuk)	•				
6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. ((Metalofon)	•				
7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Davullar)			•		
BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	0	1	2	3	
1. Alkışla iki aşamalı ritim tutar.	•				
2. Alkışla üç ve daha fazla aşamalı ritim tutar.	•				
3. Marakas,tef vb. Aletle iki aşamalı ritim tutar.	•				
4. Marakas,tef vb. Aletle üç ve daha fazla aşamalı ritim tutar.	•				

Tablo 15’de Denek 1’in birinci haftadaki zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı sunulmuştur. Bu sonuçlara göre;

- **Denek 2’e birinci derste** “Belli Başlı Müzik Aletlerini Tanır” kazanımında yer alan “Orff Çalgıları Bireye Oyun İçinde Teker Teker Gösterir” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye oyun aracılığı ile Orff çalgıları teker teker gösterildi. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Marakası Göster” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Tefi Göster” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Zili Göster” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Çelik Üçgeni Göster” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Ritim Çubuğu Göster” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Metalofonu Göster” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonra üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Davulu Göster” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir.
- **Denek 2’e ikinci derste** “Belli Başlı Müzik Aletlerini Tanır” kazanımında yer alan “Orff Çalgıları Bireye Oyun İçinde Söylenir” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye oyun içinde Orff çalgıları teker teker gösterilerek her bir çalgının isminin söylenmesi istenmiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Marakas Der” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Tef Der” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Zil Der” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Çelik Üçgen Der” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Ritim Çubuğu Der” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Metalofonu Der” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonra üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Davul Der” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir.

Tablo 15. Birinci hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.

HAFTA	DERS	DAKİKA	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	DEĞERLENDİRME		1.	2.	3.	4.	5.	
1.HAFTA	1. DERS	45	BELLİ BAŞLI MÜZİK ALETLERİNİ TANIR	1. Orff çalgıları bireye oyun içinde teker teker gösterilir.	1. 'Marakası göster ' denildiğinde gösterir. 2. 'Tefi göster' denildiğinde gösterir. 3. 'Zili göster ' denildiğinde gösterir. 4. 'Çelik Üçgeni' göster denildiğinde gösterir. 5. 'Ritim çubuk' göster denildiğinde gösterir. 6. 'Metalofonu göster' denildiğinde gösterir. 7. 'Davulu göster ' denildiğinde gösterir.	1	-	-	+	+	+	
						2	-	-	+	+	+	
						3	-	+	+	+	+	
						4	-	+	+	+	+	
						5	-	+	+	+	+	
						6	-	-	+	+	+	
						7	+	+	+	+	+	
	2. DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	BELLİ BAŞLI MÜZİK ALETLERİNİ TANIR	2. Orff çalgıları bireye oyun içinde söylenir.	1. Çalgı gösterildiğinde 'Marakas' der 2. Çalgı gösterildiğinde 'Tef' der 3. Çalgı gösterildiğinde 'Zil' der 4. Çalgı gösterildiğinde 'Çelik Üçgen' der 5. Çalgı gösterildiğinde 'Ritim Çubuk' der 6. Çalgı gösterildiğinde 'Metalofon' der 7. Çalgı gösterildiğinde 'Davul' der	1	-	+	+	+	+
							2	-	-	+	+	+
							3	+	+	+	+	+
							4	-	+	+	+	+
							5	-	+	+	+	+
							6	-	-	+	+	+
							7	+	+	+	+	+

Tablo 16’de Denek 1’in ikinci haftadaki zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı sunulmuştur. Bu sonuçlara göre;

- **Denek 2’e üçüncü derste** “Müzik aletlerini çıkardıkları seslere göre tanır” kazanımında yer alan “Orff Çalgılarını çalarak bireye dinletilen sesin hangi Orff çalgısına ait olduğu gösterilir” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye oyun aracılığı ile Orff çalgıları önce öğrenciye dinletilip gösterildi daha sonra öğrencinin arkasını dön derip çalgı çalındı ve önüne döndürülüp hangi çalgı olduğunu gösterilmesi istendi. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde Marakas gösterir” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde Tefi gösterir” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde Zili gösterir” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde Çelik Üçgeni gösterir” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde Ritim Çubuğu gösterir” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde Metalofonu gösterir” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde Davulu gösterir” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir.
- **Denek 2’e dördüncü derste** “Müzik aletlerini çıkardıkları seslere göre tanır” kazanımında yer alan “Orff çalgılarını çalarak bireye dinletilen sesin hangi orff çalgısına ait olduğu söylenir” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye oyun içinde Orff çalgıları teker teker gösterilerek her bir çalgının isminin söylenmesi istenmiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda Marakas der” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda Tef der” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda Zil der” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda Çelik Üçgen der” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan

“Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda Ritim ubuk der” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda Metalofon der” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Davul der’” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir.

Tablo 16. İkinci hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.

HAFTA	DERS	DAKİKA	ÖĞRENME ALANI	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	DEĞERLENDİRME		1.	2.	3.	4.	5.
2.HAFTA	3. DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	MÜZİK ALETLERİNİ ÇIKARDIKLARI SESLERE GÖRE TANIR	1. Orff çalgılarını çalarak bireye dinletilen sesin hangi orff çalgısına ait olduğu gösterilir.	1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde ‘Marakası gösterir’	1	+	+	+	+	+
						2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde ‘Tefi gösterir’	2	+	+	+	+	+
						3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde ‘Zili gösterir’	3	+	+	+	+	+
						4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde ‘Çelik Üçgeni gösterir’	4	+	+	+	+	+
						5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde ‘Ritim Çubuğu gösterir’	5	+	+	+	+	+
						6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde ‘Metalofonu gösterir’	6	+	+	+	+	+
						7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde ‘Davulu gösterir’	7	+	+	+	+	+
	4. DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	MÜZİK ALETLERİNİ ÇIKARDIKLARI SESLERE GÖRE TANIR	2. Orff çalgılarını çalarak bireye dinletilen sesin hangi orff çalgısına ait olduğu söylenir.	1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Marakas der’	1	+	+	+	+	+
						2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Tef der’	2	+	+	+	+	+
						3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Zil der’	3	+	+	+	+	+
						4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Çelik Üçgen der’	4	+	+	+	+	+
						5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Ritim Çubuk der’	5	+	+	+	+	+
						6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Metalofon der’	6	+	+	+	+	+
						7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Davul der’	7	+	+	+	+	+

Tablo 17’de Denek 1’in üçüncü haftadaki zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı sunulmuştur. Bu sonuçlara göre;

- **Denek 2’e beşinci derste** “Ritim nedir, Ölçü nedir gösterir” kazanımında yer alan “Orff çalgıları ve alkış ile ritim nedir anlatılır v, 2/4 lük ve 3/4 lük ritim ölçüleri gösterilir” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye oyun aracılığı ile Orff çalgıları ve alkış ile ritimler gösterildi. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Ritim nedir gösterilir, ritmi algılar, ritmi dikkatle dinler.” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “2/4 lük ve 3/4 lük ritim ölçüleri gösterilip yapması istenir.” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir.
- **Denek 2’e altıncı derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Alkışla 2/4 lük bir ölçülü ritim tutar, Alkışla 2/4 lük iki ölçülü ritim tutar, Alkışla 2/4 lük üç ölçülü ritim tutar ve Alkışla 2/4 lük dört ölçülü ritim tutar.” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye alkış aracılığı ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir.

Tablo 17. Üçüncü hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.

HAFTA	DERS	DAKİKA	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	DEĞERLENDİRME		1.	2.	3.	4.	5.		
												3.HAFTA	5. DERS
6.DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	1. Alkışla 2/4 lük bir ölçülü ritim tutar. 2. Alkışla 2/4 lük iki ölçülü ritim tutar. 3. Alkışla 2/4 lük üç ölçülü ritim tutar. 4. Alkışla 2/4 lük dört ölçülü ritim tutar.	1. Alkış ile 2/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 2. Alkış ile 2/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 3. Alkış ile 2/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 4. Alkış ile 2/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar	1	+	+	+	+	+		
						2	+	+	+	+	+		
						1	+	+	+	+	+		
						2	+	+	+	+	+		
						3	+	+	+	+	+		
						4	+	+	+	+	+		

Tablo 18’de Denek 1’in dördüncü haftadaki zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı sunulmuştur. Bu sonuçlara göre;

- **Denek 2’e yedinci derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Alkışla 2/4 lük beş ölçülü ritim tutar, Alkışla 2/4 lük altı ölçülü ritim tutar, Alkışla 2/4 lük yedi ölçülü ritim tutar ve Alkışla 2/4 lük sekiz ölçülü ritim tutar.” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye alkış aracılığı ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük beş ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük altı ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük yedi ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük sekiz ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir.
- **Denek 2’e sekizinci derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük bir ölçülü ritim tutar, Orff çalgıları 2/4 lük iki ölçülü ritim tutar, Orff çalgıları 2/4 lük üç ölçülü ritim tutar ve Orff çalgıları 2/4 lük dört ölçülü ritim tutar.” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye Orff çalgıları ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir.

Tablo 18. Dördüncü hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.

HAFTA	DERS	DAKİKA	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	DEĞERLENDİRME	1.	2.	3.	4.	5.		
4.HAFTA	7. DERS	45	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	<ol style="list-style-type: none"> Alkışla 2/4 lük beş ölçülü ritim tutar. Alkışla 2/4 lük altı ölçülü ritim tutar. Alkışla 2/4 lük yedi ölçülü ritim tutar. Alkışla 2/4 lük sekiz ölçülü ritim tutar. 	<ol style="list-style-type: none"> Alkış ile 2/4 lük beş ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 2/4 lük altı ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 2/4 lük yedi ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 2/4 lük sekiz ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 	1	-	+	+	+	+	
						2	-	-	+	+	+	
						3	-	-	+	+	+	
						4	-	-	+	+	+	
	8.DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	<ol style="list-style-type: none"> Orff çalgıları ile 2/4 lük bir ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları ile 2/4 lük iki ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları 2/4 lük üç ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları 2/4 lük dört ölçülü ritim tutar. 	<ol style="list-style-type: none"> Orff çalgıları ile 2/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 2/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 2/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 2/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 	1	+	+	+	+	+
							2	+	+	+	+	+
							3	+	+	+	+	+
							4	+	+	+	+	+

Tablo 19’de Denek 1’in beşinci haftadaki zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı sunulmuştur. Bu sonuçlara göre;

- **Denek 2’e dokuzuncu derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük beş ölçülü ritim tutar, Orff çalgıları 2/4 lük altı ölçülü ritim tutar, Orff çalgıları 2/4 lük yedi ölçülü ritim tutar ve Orff çalgıları 2/4 lük sekiz ölçülü ritim tutar” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye Orff çalgıları ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük beş ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük altı ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük yedi ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir.. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük sekiz ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir.
- **Denek 2’e onuncu derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Alkışla 3/4 lük bir ölçülü ritim tutar, Alkışla 3/4 lük iki ölçülü ritim tutar, Alkışla 3/4 lük üç ölçülü ritim tutar ve Alkışla 3/4 lük dört ölçülü ritim tutar.” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye alkış aracılığı ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir.

Tablo 19. Beşinci hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.

HAFTA	DERS	DAKİKA	ÖĞRENME ALANI	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	DEĞERLENDİRME	1.	2.	3.	4.	5.	
5.HAFTA	9. DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	<ol style="list-style-type: none"> Orff çalgıları ile 2/4 lük beş ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları ile 2/4 lük altı ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları 2/4 lük yedi ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları 2/4 lük sekiz ölçülü ritim tutar. 	1. Orff çalgıları ile 2/4 lük beş ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar	1	+	+	+	+	+
						2. Orff çalgıları ile 2/4 lük altı ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar	2	-	+	+	+	+
						3. Orff çalgıları ile 2/4 lük yedi ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar	3	-	+	+	+	+
						4. Orff çalgıları ile 2/4 lük sekiz ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar	4	-	+	+	+	+
	10.DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	<ol style="list-style-type: none"> Alkışla 3/4 lük bir ölçülü ritim tutar. Alkışla 3/4 lük iki ölçülü ritim tutar. Alkışla 3/4 lük üç ölçülü ritim tutar. Alkışla 3/4 lük dört ölçülü ritim tutar. 	1. Alkış ile 3/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar	1	-	+	+	+	+
						2. Alkış ile 3/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar	2	-	-	+	+	+
						3. Alkış ile 3/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar	3	-	-	+	+	+
						4. Alkış ile 3/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar	4	-	+	+	+	+

Tablo 20’de Denek 1’in altıncı haftadaki zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı sunulmuştur. Bu sonuçlara göre;

- **Denek 2’e on birinci derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Alkışla 3/4 lük beş ölçülü ritim tutar, Alkışla 3/4 lük altı ölçülü ritim tutar, Alkışla 3/4 lük yedi ölçülü ritim tutar ve Alkışla 3/4 lük sekiz ölçülü ritim tutar.” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye alkış aracılığı ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük beş ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük altı ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük yedi ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük sekiz ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir.
- **Denek 2’e on ikinci derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Orff çalgıları ile 3/4 lük bir ölçülü ritim tutar, Orff çalgıları 3/4 lük iki ölçülü ritim tutar, Orff çalgıları 3/4 lük üç ölçülü ritim tutar ve Orff çalgıları 3/4 lük dört ölçülü ritim tutar.” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye Orff çalgıları ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 3/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 3/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 3/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 3/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir.

Tablo 20. Altıncı hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.

HAFTA	DERS	DAKİKA	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	AÇIKLAMALAR VE DEĞERLENDİRME	1.	2.	3.	4.	5.			
6.HAFTA	11. DERS	MÜZİKAL ÖĞRENME	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	<ol style="list-style-type: none"> Alkışla 3/4 lük beş ölçülü ritim tutar. Alkışla 3/4 lük altı ölçülü ritim tutar. Alkışla 3/4 lük yedi ölçülü ritim tutar. Alkışla 3/4 lük sekiz ölçülü ritim tutar. 	<ol style="list-style-type: none"> Alkış ile 3/4 lük beş ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 3/4 lük altı ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 3/4 lük yedi ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 3/4 lük sekiz ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 	1	-	+	+	+	+		
						2	-	+	+	+	+	+	
						3	-	+	+	+	+	+	
						4	-	+	+	+	+	+	
	12.DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	<ol style="list-style-type: none"> Orff çalgıları ile 3/4 lük bir ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları ile 3/4 lük iki ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları 3/4 lük üç ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları 3/4 lük dört ölçülü ritim tutar. 	<ol style="list-style-type: none"> Orff çalgıları ile 3/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 3/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 3/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 3/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 	1	+	+	+	+	+	
							2	+	+	+	+	+	+
							3	+	+	+	+	+	+
							4	+	+	+	+	+	+

Tablo 21’de Denek 1’in yedinci haftadaki zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff algıları ile müzik becerileri ğretim planı sunulmuştur. Bu sonuçlara göre;

- **Denek 2’e on cnc derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Orff algıları ile 3/4 lk beş lcl ritim tutar, Orff algıları 3/4 lk altı lcl ritim tutar, Orff algıları 3/4 lk yedi lcl ritim tutar ve Orff algıları 3/4 lk sekiz lcl ritim tutar” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye Orff algıları ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Orff algıları ile 3/4 lk beş lcl ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Orff algıları ile 3/4 lk altı lcl ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Orff algıları ile 3/4 lk yedi lcl ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Orff algıları ile 3/4 lk sekiz lcl ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir.

Tablo 21. Yedinci hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.

HAFTA	DERS	DAKİKA	ÖĞRENME ALANI	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	AÇIKLAMALAR VE DEĞERLENDİRME	1.	2.	3.	4.	5.	
7.HAFTA	13. DERS13		MÜZİKAL ÖĞRENME	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	<ol style="list-style-type: none"> 1. Orff çalgıları ile 3/4 lük beş ölçülü ritim tutar. 2. Orff çalgıları ile 3/4 lük altı ölçülü ritim tutar 3. Orff çalgıları 3/4 lük yedi ölçülü ritim tutar. 4. Orff çalgıları 3/4 lük sekiz ölçülü ritim tutar. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1.Orff çalgıları ile 3/4 lük beş ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 2. 2.Orff çalgıları ile 3/4 lük altı ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 3. 3.Orff çalgıları ile 3/4 lük yedi ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 4. 4.Orff çalgıları ile 3/4 lük sekiz ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 	1	+	+	+	+	+
							2	+	+	+	+	+
							3	+	+	+	+	+
							4	+	+	+	+	+

Tablo 22’de Denek 2 için son performans değerlendirme sonuçları verilmiştir. Tablo 22’de yer alan işaretlemeler Denek 2 tarafından verilen cevaplara göre yapılmıştır. Bu sonuçlara göre;

- Denek 2, “Belli Başlı Müzik Aletlerini Tanır” modülünde yer alan “Adı Söylenen Orff Çalgısını Gösterir” beceri maddeleri için yirmi bir puan, “Gösterilen Çalgının Adını Söyler” beceri maddeleri için yirmi bir puan ve toplam 42 puan aldığı görülmektedir.
- Denek 2, “Müzik Aletlerini Çıkardıkları Seslere Göre Tanır” modülünde yer alan “Dinletilen Sesin Ait Olduğu Çalgıyı Göster” beceri maddeleri için yirmi bir puan, “Dinletilen Sesin Ait Olduğu Çalgının Adını Söyler” beceri maddeleri için yirmi bir puan ve toplam 42 puan aldığı görülmektedir.
- Denek 2, “Basit Ritim Hareketlerini Yapar” modülünde yer alan beceri maddeleri için toplam 12 puan aldığı görülmektedir.

Tüm beceri maddeleri göz önünü alındığında ise Denek 2’in bu beceri maddelerinden toplam 96 puan aldığı görülmektedir.

Tablo 23’de Denek 2 için kalıcılık performans değerlendirme sonuçları verilmiştir. Tablo 23’de yer alan işaretlemeler Denek 2 tarafından verilen cevaplara göre yapılmıştır. Bu sonuçlara göre;

- Denek 2, “Belli Başlı Müzik Aletlerini Tanır” modülünde yer alan “Adı Söylenen Orff Çalgısını Gösterir” beceri maddeleri için yirmi puan, “Gösterilen Çalgının Adını Söyler” beceri maddeleri için yirmi bir puan ve toplam 41 puan aldığı görülmektedir.
- Denek 2, “Müzik Aletlerini Çıkardıkları Seslere Göre Tanır” modülünde yer alan “Dinletilen Sesin Ait Olduğu Çalgıyı Göster” beceri maddeleri için yirmi puan, “Dinletilen Sesin Ait Olduğu Çalgının Adını Söyler” beceri maddeleri için yirmi bir puan ve toplam 41 puan aldığı görülmektedir.
- Denek 2, “Basit Ritim Hareketlerini Yapar” modülünde yer alan beceri maddeleri için toplam 12 puan aldığı görülmektedir.

Tüm beceri maddeleri göz önünü alındığında ise Denek 2’in bu beceri maddelerinden toplam 94 puan aldığı görülmektedir.

Tablo 22. Müzik becerileri son performans belirleme formu

Tanisi / Engel Derecesi	Doğum Tarihi	Denek Adı		
	2008	DENEK 2		
Değerlendirme Tarihi	Değerlendiren	Değerlendirenin İmzası		
Son Performans Ortalaması	Muhammet Gülaçti			
Modüller		Değerlendirmeler		
Müzik Becerileri	Hiç Yapamaz	Kısmen Yapar	Çoğunlukla Yapar	Tamamen Yapar
BELLİ BAŞLI MÜZİK ALETLERİNİ TANIR	0	1	2	3
I. Adı söylenen çalgıyı gösterir.				
1. Marakası gösterir,				•
2. Tefi gösterir				•
3. Zili gösterir				•
4. Çelik üçgeni gösterir				•
5. Ritim Çubuğu gösterir				•
6. Metalofonu gösterir				•
7. Çeşitli büyüklükte ki davulları gösterir				•
II. Gösterilen çalgının adını söyler.				
1. Marakas der				•
2. Tef der				•
3. Zil der				•
4. Çelik üçgen der				•
5. Ritim Çubuk der				•
6. Metalofon der				•
7. Çeşitli büyüklükte ki davulları der				•
MÜZİK ALETLERİNİ ÇIKARDIKLARI SESLERE GÖRE TANIR	0	1	2	3
I. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.				
1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Marakas)				•
2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Tef)				•
3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Zil)				•
4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Çelik Üçgen)				•
5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Ritim Çubuk)				•
6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Metalofon)				•
7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Davullar)				•
II. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler				
1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Marakas)				•
2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Tef)				•
3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Zil)				•
4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. Çelik Üçgen)				•
5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Ritim Çubuk)				•
6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. ((Metalofon)				•
7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Davullar)				•
BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	0	1	2	3
1. Alkışla iki aşamalı ritim tutar.				•
2. Alkışla üç ve daha fazla aşamalı ritim tutar.				•
3. Marakas, tef vb. Aletle iki aşamalı ritim tutar.				•
4. Marakas, tef vb. Aletle üç ve daha fazla aşamalı ritim tutar.				•

Tablo 23. Müzik becerileri kalıcılık performans belirleme formu

Tanisi / Engel Derecesi	Doğum Tarihi	Denek Adı			
	2008	DENEK 2			
Değerlendirme Tarihi	Değerlendiren	Değerlendirenin İmzası			
Kalıcılık Performans Ortalaması	Muhammet Gülaçtı				
Modüller		Değerlendirmeler			
Müzik Becerileri	Hiç Yapamaz	Kısmen Yapar	Çoğunlukla Yapar	Tamamen Yapar	
BELLİ BAŞLI MÜZİK ALETLERİNİ TANIR	0	1	2	3	
I. Adı söylenen çalgıyı gösterir.					
1. Marakası gösterir,				•	
2. Tefi gösterir			•		
3. Zili gösterir				•	
4. Çelik üçgeni gösterir				•	
5. Ritim Çubuğu gösterir				•	
6. Metalofonu gösterir				•	
7. Çeşitli büyüklükte ki davulları gösterir				•	
II. Gösterilen çalgının adını söyler.					
1. Marakas der				•	
2. Tef der				•	
3. Zil der				•	
4. Çelik üçgen der				•	
5. Ritim Çubuk der				•	
6. Metalofon der				•	
7. Çeşitli büyüklükte ki davulları der				•	
MÜZİK ALETLERİNİ ÇIKARDIKLARI SESLERE GÖRE TANIR	0	1	2	3	
I. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.					
1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Marakas)				•	
2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Tef)			•		
3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Zil)				•	
4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Çelik Üçgen)				•	
5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Ritim Çubuk)				•	
6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Metalofon)				•	
7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Davullar)				•	
II. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler					
1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Marakas)				•	
2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Tef)			•		
3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Zil)				•	
4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. Çelik Üçgen)				•	
5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Ritim Çubuk)				•	
6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. ((Metalofon)				•	
7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Davullar)				•	
BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	0	1	2	3	
1. Alkışla iki aşamalı ritim tutar.				•	
2. Alkışla üç ve daha fazla aşamalı ritim tutar.				•	
3. Marakas, tef vb. Aletle iki aşamalı ritim tutar.				•	
4. Marakas, tef vb. Aletle üç ve daha fazla aşamalı ritim tutar.				•	

Tablo 24’de Denek 3 için ilk performans değerlendirme sonuçları verilmiştir. Tablo 24’de yer alan işaretlemeler Denek 3 tarafından verilen cevaplara göre yapılmıştır. Bu sonuçlara göre;

- Denek 3, “Belli Başlı Müzik Aletlerini Tanır” modülünde yer alan “Adı Söylenen Orff Çalgısını Gösterir” beceri maddeleri için iki puan, “Gösterilen Çalgının Adını Söyler” beceri maddeleri için iki puan ve toplam 4 puan aldığı görülmektedir.
- Denek 3, “Müzik Aletlerini Çıkardıkları Seslere Göre Tanır” modülünde yer alan “Dinletilen Sesin Ait Olduğu Çalgıyı Göster” beceri maddeleri için iki puan, “Dinletilen Sesin Ait Olduğu Çalgının Adını Söyler” beceri maddeleri için iki puan ve toplam 4 puan aldığı görülmektedir.
- Denek 3, “Basit Ritim Hareketlerini Yapar” modülünde yer alan beceri maddeleri için toplam 4 puan aldığı görülmektedir.
- Tüm beceri maddeleri göz önünü alındığında ise Denek 1’in bu beceri maddelerinden toplam 12 puan aldığı görülmektedir.

Tablo 24. Müzik becerileri son performans belirleme formu

Tanisi / Engel Derecesi	Doğum Tarihi	Denek Adı			
	2006	DENEK 3			
Değerlendirme Tarihi	Değerlendiren	Değerlendirenin İmzası			
İlk Performans Ortalaması	Muhammet Gülaçtı				
Modüller		Değerlendirmeler			
Müzik Becerileri	Hiç Yapamaz	Kısmen Yapar	Çoğunlukla Yapar	Tamamen Yapar	
BELLİ BAŞLI MÜZİK ALETLERİNİ TANIR	0	1	2	3	
I. Adı söylenen çalgıyı gösterir.					
1. Marakas gösterir,	•				
2. Tefi gösterir	•				
3. Zili gösterir	•				
4. Çelik üçgeni gösterir	•				
5. Ritim Çubuğu gösterir	•				
6. Metalofonu gösterir	•				
7. Çeşitli büyüklükte ki davulları gösterir			•		
II. Gösterilen çalgının adını söyler.					
1. Marakas der	•				
2. Tef der	•				
3. Zil der	•				
4. Çelik üçgen der	•				
5. Ritim Çubuk der	•				
6. Metalofon der	•				
7. Çeşitli büyüklükte ki davulları der			•		
MÜZİK ALETLERİNİ ÇIKARDIKLARI SESLERE GÖRE TANIR	0	1	2	3	
I. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.					
1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Marakas)	•				
2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Tef)	•				
3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Zil)	•				
4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Çelik Üçgen)	•				
5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Ritim Çubuk)	•				
6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Metalofon)	•		•		
7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Davullar)					
II. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler					
1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Marakas)	•				
2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Tef)	•				
3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Zil)	•				
4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. Çelik Üçgen)	•				
5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Ritim Çubuk)	•				
6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. ((Metalofon)	•				
7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Davullar)			•		
BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	0	1	2	3	
1. Alkışla iki aşamalı ritim tutar.				•	
2. Alkışla üç ve daha fazla aşamalı ritim tutar.		•			
3. Marakas, tef vb. Aletle iki aşamalı ritim tutar.	•				
4. Marakas, tef vb. Aletle üç ve daha fazla aşamalı ritim tutar.	•				

Tablo 25’de Denek 3’in birinci haftadaki zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı sunulmuştur. Bu sonuçlara göre;

- **Denek 3’e birinci derste** “Belli Başlı Müzik Aletlerini Tanır” kazanımında yer alan “Orff Çalgıları Bireye Oyun İçinde Teker Teker Gösterir” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye oyun aracılığı ile Orff çalgıları teker teker gösterildi. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Marakası Göster” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Tefi Göster” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Zili Göster” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Çelik Üçgeni Göster” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Ritim Çubuğu Göster” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Metalofonu Göster” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonra üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Davulu Göster” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir.
- **Denek 3’e ikinci derste** “Belli Başlı Müzik Aletlerini Tanır” kazanımında yer alan “Orff Çalgıları Bireye Oyun İçinde Söylenir” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye oyun içinde Orff çalgıları teker teker gösterilerek her bir çalgının isminin söylenmesi istenmiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Marakas Der” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Tef Der” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Zil Der” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Çelik Üçgen Der” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Ritim Çubuğu Der” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Metalofonu Der” sorusunun ilk üçüne doğru cevap verememiş, sonraki ikisine doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Davul Der” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir.

Tablo 25. Birinci hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.

HAFTA	DERS	DAKİKA	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	DEĞERLENDİRME		1.	2.	3.	4.	5.	
1.HAFTA	1. DERS	45	BELLİ BAŞLI MÜZİK ALETLERİNİ TANIR	1. Orff çalgıları bireye oyun içinde teker teker gösterilir.	<ol style="list-style-type: none"> 1. ‘Marakası göster ‘ denildiğinde gösterir. 2. ‘Tefi göster’ denildiğinde gösterir. 3. ‘Zili göster ‘ denildiğinde gösterir. 4. ‘Çelik Üçgeni’ göster denildiğinde gösterir. 5. ‘Ritim çubuk’ göster denildiğinde gösterir. 6. ‘Metalofonu göster’ denildiğinde gösterir. 7. ‘Davulu göster ‘ denildiğinde gösterir. 	1	-	-	+	+	+	
						2	-	-	+	+	+	
						3	-	+	+	+	+	
						4	-	+	+	+	+	
						5	-	+	+	+	+	
						6	-	-	+	+	+	
						7	+	+	+	+	+	
	2.DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	BELLİ BAŞLI MÜZİK ALETLERİNİ TANIR	2. Orff çalgıları bireye oyun içinde söylenir.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Çalgı gösterildiğinde ‘Marakas’ der 2. Çalgı gösterildiğinde ‘Tef’ der 3. Çalgı gösterildiğinde ‘Zil’ der 4. Çalgı gösterildiğinde ‘Çelik Üçgen’ der 5. Çalgı gösterildiğinde ‘Ritim Çubuk’ der 6. Çalgı gösterildiğinde ‘Metalofon’ der 7. Çalgı gösterildiğinde ‘Davul’ der 	1	-	+	+	+	+
							2	-	-	+	+	+
							3	-	+	+	+	+
							4	-	+	+	+	+
							5	-	+	+	+	+
							6	-	-	-	+	+
							7	+	+	+	+	+

Tablo 26’de Denek 3’in ikinci haftadaki zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı sunulmuştur. Bu sonuçlara göre;

- **Denek 3’e üçüncü derste** “Müzik aletlerini çıkardıkları seslere göre tanır” kazanımında yer alan “Orff Çalgılarını çalarak bireye dinletilen sesin hangi Orff çalgısına ait olduğu gösterilir” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye oyun aracılığı ile Orff çalgıları önce öğrenciye dinletilip gösterildi daha sonra öğrencinin arkasını dönderip çalgı çalındı ve önüne döndürülüp hangi çalgı olduğunu gösterilmesi istendi. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde Marakası gösterir” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde Tefi gösterir” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde Zili gösterir” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde Çelik Üçgeni gösterir” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde Ritim Çubuğu gösterir” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde Metalofonu gösterir” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde Davulu gösterir” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir.
- **Denek 1’e dördüncü derste** “Müzik aletlerini çıkardıkları seslere göre tanır” kazanımında yer alan “Orff çalgılarını çalarak bireye dinletilen sesin hangi orff çalgısına ait olduğu söylenir” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye oyun içinde Orff çalgıları teker teker gösterilerek her bir çalgının isminin söylenmesi istenmiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda Marakas der” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda Tef der” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda Zil der” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda Çelik Üçgen der”

sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda Ritim Çubuk der” sorusunun ilkinde doru cevap verememiş sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda Metalofon der” sorusunun ilk ikisine doru cevap verememiş sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Davul der’ ” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir.

Tablo 26. İkinci hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.

HAFTA	DERS	DAKİKA	ÖĞRENME ALANI	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	DEĞERLENDİRME	1.	2.	3.	4.	5.	
2.HAFTA	3.DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	MÜZİK ALETLERİNİ ÇIKARDIKLARI SESLERE GÖRE TANIR	1. Orff çalgılarını çalarak bireye dinletilen sesin hangi orff çalgısına ait olduğu gösterilir.	1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde ‘Marakası gösterir’	1	+	+	+	+	+
						2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde ‘Tefi gösterir’	2	+	+	+	+	+
						3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde ‘Zili gösterir’	3	+	+	+	+	+
						4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde ‘Çelik Üçgeni gösterir’	4	+	+	+	+	+
						5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde ‘Ritim Çubuğu gösterir’	5	+	+	+	+	+
						6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde ‘Metalofonu gösterir’	6	+	+	+	+	+
						7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı göster denildiğinde ‘Davulu gösterir’	7	+	+	+	+	+
	4.DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	MÜZİK ALETLERİNİ ÇIKARDIKLARI SESLERE GÖRE TANIR	1. Orff çalgılarını çalarak bireye dinletilen sesin hangi orff çalgısına ait olduğu söylenir.	1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Marakas der’	1	-	+	+	+	+
						2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Tef der’	2	-	+	+	+	+
						3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Zil der’	3	+	+	+	+	+
						4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Çelik Üçgen der’	4	+	+	+	+	+
						5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Ritim Çubuk der’	5	-	+	+	+	+
						6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Metalofon der’	6	-	-	+	+	+
						7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adı sorulduğunda ‘Davul der’	7	+	+	+	+	+

Tablo 27’de Denek 3’in üçüncü haftadaki zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı sunulmuştur. Bu sonuçlara göre;

- **Denek 3’e beşinci derste** “Ritim nedir, Ölçü nedir gösterir” kazanımında yer alan “Orff çalgıları ve alkış ile ritim nedir anlatılır v, 2/4 lük ve 3/4 lük ritim ölçüleri gösterilir” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye oyun aracılığı ile Orff çalgıları ve alkış ile ritimler gösterildi. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Ritim nedir gösterilir, ritmi algılar, ritmi dikkatle dinler.” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “2/4 lük ve 3/4 lük ritim ölçüleri gösterilip yapması istenir.” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir.
- **Denek 3’e altıncı derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Alkışla 2/4 lük bir ölçülü ritim tutar, Alkışla 2/4 lük iki ölçülü ritim tutar, Alkışla 2/4 lük üç ölçülü ritim tutar ve Alkışla 2/4 lük dört ölçülü ritim tutar.” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye alkış aracılığı ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkine doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkine doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkine doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir.

Tablo 27. Üçüncü hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.

HAFTA	DERS	DAKİKA	ÖĞRENME ALANI	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	DEĞERLENDİRME		1.	2.	3.	4.	5.
3.HAFTA	5. DERS	45	MÜZİKAL	RİTİM NEDİR, ÖLÇÜ NEDİR GÖSTERİR	<ol style="list-style-type: none"> Orff çalgıları ve alkış ile ritim nedir anlatılır. 2/4 lük ve 3/4 lük ritim ölçüleri gösterilir. 	<ol style="list-style-type: none"> Ritim nedir gösterilir, ritmi algılar, ritmi dikkatle dinler. 2/4 lük ve 3/4 lük ritim ölçüleri gösterilip yapması istenir. 	1	+	+	+	+	+
							2	+	+	+	+	+
	6. DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	<ol style="list-style-type: none"> Alkışla 2/4 lük bir ölçülü ritim tutar. Alkışla 2/4 lük iki ölçülü ritim tutar. Alkışla 2/4 lük üç ölçülü ritim tutar. Alkışla 2/4 lük dört ölçülü ritim tutar. 	<ol style="list-style-type: none"> Alkış ile 2/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 2/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 2/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 2/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 	1	+	+	+	+	+
							2	-	+	+	+	+
						3	-	+	+	+	+	
						4	-	+	+	+	+	

Tablo 28’de Denek 3’in dördüncü haftadaki zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı sunulmuştur. Bu sonuçlara göre;

- **Denek 3’e yedinci derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Alkışla 2/4 lük beş ölçülü ritim tutar, Alkışla 2/4 lük altı ölçülü ritim tutar, Alkışla 2/4 lük yedi ölçülü ritim tutar ve Alkışla 2/4 lük sekiz ölçülü ritim tutar.” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye alkış aracılığı ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük beş ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük altı ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük yedi ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 1, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 2/4 lük sekiz ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir.
- **Denek 3’e sekizinci derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük bir ölçülü ritim tutar, Orff çalgıları 2/4 lük iki ölçülü ritim tutar, Orff çalgıları 2/4 lük üç ölçülü ritim tutar ve Orff çalgıları 2/4 lük dört ölçülü ritim tutar.” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye Orff çalgıları ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir.

Tablo 28. Dördüncü hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.

HAFTA	DERS	DAKİKA	ÖĞRENME ALANI	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	DEĞERLENDİRME	1.	2.	3.	4.	5.	
4.HAFTA	7. DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	<ol style="list-style-type: none"> Alkışla 2/4 lük beş ölçülü ritim tutar. Alkışla 2/4 lük altı ölçülü ritim tutar. Alkışla 2/4 lük yedi ölçülü ritim tutar. Alkışla 2/4 lük sekiz ölçülü ritim tutar. 	<ol style="list-style-type: none"> Alkış ile 2/4 lük beş ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 2/4 lük altı ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 2/4 lük yedi ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 2/4 lük sekiz ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 	1	-	+	+	+	+
							2	-	-	+	+	+
							3	-	-	+	+	+
							4	-	+	+	+	+
	8. DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	<ol style="list-style-type: none"> Orff çalgıları ile 2/4 lük bir ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları ile 2/4 lük iki ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları 2/4 lük üç ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları 2/4 lük dört ölçülü ritim tutar. 	<ol style="list-style-type: none"> Orff çalgıları ile 2/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 2/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 2/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 2/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 	1	+	+	+	+	+
							2	+	+	+	+	+
							3	+	+	+	+	+
							4	+	+	+	+	+

Tablo 29’de Denek 3’in beşinci haftadaki zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı sunulmuştur. Bu sonuçlara göre;

- **Denek 3’e dokuzuncu derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük beş ölçülü ritim tutar, Orff çalgıları 2/4 lük altı ölçülü ritim tutar, Orff çalgıları 2/4 lük yedi ölçülü ritim tutar ve Orff çalgıları 2/4 lük sekiz ölçülü ritim tutar” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye Orff çalgıları ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük beş ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük altı ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkine doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük yedi ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkine doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 2/4 lük sekiz ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkine doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir.
- **Denek 3’e onuncu derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Alkışla 3/4 lük bir ölçülü ritim tutar, Alkışla 3/4 lük iki ölçülü ritim tutar, Alkışla 3/4 lük üç ölçülü ritim tutar ve Alkışla 3/4 lük dört ölçülü ritim tutar.” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye alkış aracılığı ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkine doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir.

Tablo 29. Beşinci hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.

HAFTA	DERS	DAKİKA	ÖĞRENME ALANI	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	DEĞERLENDİRME		1.	2.	3.	4.	5.
5.HAFTA	9. DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	<ol style="list-style-type: none"> Orff çalgıları ile 2/4 lük beş ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları ile 2/4 lük altı ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları 2/4 lük yedi ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları 2/4 lük sekiz ölçülü ritim tutar. 	<ol style="list-style-type: none"> Orff çalgıları ile 2/4 lük beş ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 2/4 lük altı ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 2/4 lük yedi ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 2/4 lük sekiz ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 	1	+	+	+	+	+
							2	-	+	+	+	+
							3	-	+	+	+	+
							4	-	+	+	+	+
	10. DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	<ol style="list-style-type: none"> Alkışla 3/4 lük bir ölçülü ritim tutar. Alkışla 3/4 lük iki ölçülü ritim tutar. Alkışla 3/4 lük üç ölçülü ritim tutar. Alkışla 3/4 lük dört ölçülü ritim tutar. 	<ol style="list-style-type: none"> Alkış ile 3/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 3/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 3/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 3/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 	1	+	+	+	+	+
							2	+	+	+	+	+
							3	+	+	+	+	+
							4	+	+	+	+	+

Tablo 30’de Denek 3’in altıncı haftadaki zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı sunulmuştur. Bu sonuçlara göre;

- **Denek 3’e on birinci derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Alkışla 3/4 lük beş ölçülü ritim tutar, Alkışla 3/4 lük altı ölçülü ritim tutar, Alkışla 3/4 lük yedi ölçülü ritim tutar ve Alkışla 3/4 lük sekiz ölçülü ritim tutar.” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye alkış aracılığı ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük beş ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük altı ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük yedi ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 2, değerlendirme kısmında yer alan “Alkış ile 3/4 lük sekiz ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir.
- **Denek 3’e on ikinci derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Orff çalgıları ile 3/4 lük bir ölçülü ritim tutar, Orff çalgıları 3/4 lük iki ölçülü ritim tutar, Orff çalgıları 3/4 lük üç ölçülü ritim tutar ve Orff çalgıları 3/4 lük dört ölçülü ritim tutar.” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye Orff çalgıları ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 3/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 3/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun tamamına doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 3/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Orff çalgıları ile 3/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkinde doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir.

Tablo 30. Altıncı hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.

HAFTA	DERS	DAKİKA	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	AÇIKLAMALAR VE DEĞERLENDİRME	1.	2.	3.	4.	5.		
6.HAFTA	11. DERS	MÜZİKAL ÖĞRENME	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	<ol style="list-style-type: none"> Alkışla 3/4 lük beş ölçülü ritim tutar. Alkışla 3/4 lük altı ölçülü ritim tutar. Alkışla 3/4 lük yedi ölçülü ritim tutar. Alkışla 3/4 lük sekiz ölçülü ritim tutar. 	<ol style="list-style-type: none"> Alkış ile 3/4 lük beş ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 3/4 lük altı ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 3/4 lük yedi ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Alkış ile 3/4 lük sekiz ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 	1	-	+	+	+		
						2	-	-	+	+	+	
						3	-	-	+	+	+	
						4	-	-	+	+	+	
	12.DERS	45	MÜZİKAL ÖĞRENME	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	<ol style="list-style-type: none"> Orff çalgıları ile 3/4 lük bir ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları ile 3/4 lük iki ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları 3/4 lük üç ölçülü ritim tutar. Orff çalgıları 3/4 lük dört ölçülü ritim tutar. 	<ol style="list-style-type: none"> Orff çalgıları ile 3/4 lük bir ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 3/4 lük iki ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 3/4 lük üç ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar Orff çalgıları ile 3/4 lük dört ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 	1	+	+	+	+	
							2	+	+	+	+	+
							3	-	+	+	+	+
							4	-	+	+	+	+

Tablo 31’de Denek 3’in yedinci haftadaki zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff algıları ile mzık becerileri ğretim planı sunulmuştur. Bu sonuçlara göre;

- **Denek 3’e on cnc derste** “Basit Ritim hareketleri yapar” kazanımında yer alan “Orff algıları ile 3/4 lk beş lcl ritim tutar, Orff algıları 3/4 lk altı lcl ritim tutar, Orff algıları 3/4 lk yedi lcl ritim tutar ve Orff algıları 3/4 lk sekiz lcl ritim tutar” etkinliği uygulandı. Bu etkinlik kapsamında öğrenciye Orff algıları ile teker teker ritimler gösterildi. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Orff algıları ile 3/4 lk beş lcl ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkine doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Orff algıları ile 3/4 lk altı lcl ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilk ikisine doğru cevap verememiş, sonraki üçüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Orff algıları ile 3/4 lk yedi lcl ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkine doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir. Denek 3, değerlendirme kısmında yer alan “Orff algıları ile 3/4 lk sekiz lcl ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar” sorusunun ilkine doğru cevap verememiş, sonraki dördüne doğru cevap vermiştir.

Tablo 31. Altıncı hafta için zihinsel yetersizlik gösteren bireylere yönelik Orff çalgıları ile müzik becerileri öğretim planı.

HAFTA	DERS	DAKİKA	ÖĞRENME ALANI	KAZANIMLAR	ETKİNLİKLER	AÇIKLAMALAR VE DEĞERLENDİRME	1.	2.	3.	4.	5.	
7.HAFTA	13. DERS13		MÜZİKAL ÖĞRENME	BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	<ol style="list-style-type: none"> 1. Orff çalgıları ile 3/4 lük beş ölçülü ritim tutar. 2. Orff çalgıları ile 3/4 lük altı ölçülü ritim tutar 3. Orff çalgıları 3/4 lük yedi ölçülü ritim tutar. 4. Orff çalgıları 3/4 lük sekiz ölçülü ritim tutar. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. 1.Orff çalgıları ile 3/4 lük beş ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 2. 2.Orff çalgıları ile 3/4 lük altı ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 3. 3.Orff çalgıları ile 3/4 lük yedi ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 4. 4.Orff çalgıları ile 3/4 lük sekiz ölçülü ritim çalınır ve aynısının bireyin yapması istenildiğinde çalar 	1	-	+	+	+	+
							2	-	-	+	+	+
							3	-	+	+	+	+
							4	-	+	+	+	+

Tablo 32’de Denek 3 için son performans değerlendirme sonuçları verilmiştir. Tablo 32’de yer alan işaretlemeler Denek 3 tarafından verilen cevaplara göre yapılmıştır. Bu sonuçlara göre;

- Denek 3, “Belli Başlı Müzik Aletlerini Tanır” modülünde yer alan “Adı Söylenen Orff Çalgısını Gösterir” beceri maddeleri için yirmi bir puan, “Gösterilen Çalgının Adını Söyler” beceri maddeleri için yirmi puan ve toplam 41 puan aldığı görülmektedir.
- Denek 3, “Müzik Aletlerini Çıkardıkları Seslere Göre Tanır” modülünde yer alan “Dinletilen Sesin Ait Olduğu Çalgıyı Göster” beceri maddeleri için yirmi bir puan, “Dinletilen Sesin Ait Olduğu Çalgının Adını Söyler” beceri maddeleri için yirmi puan ve toplam 41 puan aldığı görülmektedir.
- Denek 2, “Basit Ritim Hareketlerini Yapar” modülünde yer alan beceri maddeleri için toplam 12 puan aldığı görülmektedir.

Tüm beceri maddeleri göz önünü alındığında ise Denek 3’ün bu beceri maddelerinden toplam 94 puan aldığı görülmektedir

Tablo 33’de Denek 3 için kalıcılık performans değerlendirme sonuçları verilmiştir. Tablo 33’de yer alan işaretlemeler Denek 3 tarafından verilen cevaplara göre yapılmıştır. Bu sonuçlara göre;

- Denek 3, “Belli Başlı Müzik Aletlerini Tanır” modülünde yer alan “Adı Söylenen Orff Çalgısını Gösterir” beceri maddeleri için yirmi puan, “Gösterilen Çalgının Adını Söyler” beceri maddeleri için on dokuz puan ve toplam 40 puan aldığı görülmektedir.
- Denek 3, “Müzik Aletlerini Çıkardıkları Seslere Göre Tanır” modülünde yer alan “Dinletilen Sesin Ait Olduğu Çalgıyı Göster” beceri maddeleri için yirmi bir puan, “Dinletilen Sesin Ait Olduğu Çalgının Adını Söyler” beceri maddeleri için yirmi puan ve toplam 41 puan aldığı görülmektedir.
- Denek 3, “Basit Ritim Hareketlerini Yapar” modülünde yer alan beceri maddeleri için toplam 10 puan aldığı görülmektedir.

Tüm beceri maddeleri göz önünü alındığında ise Denek 3’ün bu beceri maddelerinden toplam 91 puan aldığı görülmektedir.

Tablo 32. Müzik becerileri son performans belirleme formu

Tanisi / Engel Derecesi	Doğum Tarihi	Denek Adı		
	2006	DENEK 3		
Değerlendirme Tarihi	Değerlendiren	Değerlendirenin İmzası		
Son Performans Ortalaması	Muhammet Gülaçti			
Modüller		Değerlendirmeler		
Müzik Becerileri	Hiç Yapamaz	Kısmen Yapar	Çoğunlukla Yapar	Tamamen Yapar
BELLİ BAŞLI MÜZİK ALETLERİNİ TANIR	0	1	2	3
I. Adı söylenen çalgıyı gösterir.				
1. Marakası gösterir,				•
2. Tefi gösterir				•
3. Zili gösterir				•
4. Çelik üçgeni gösterir				•
5. Ritim Çubuğu gösterir				•
6. Metalofonu gösterir				•
7. Çeşitli büyüklükte ki davulları gösterir				•
II. Gösterilen çalgının adını söyler.				
1. Marakas der				•
2. Tef der				•
3. Zil der				•
4. Çelik üçgen der				•
5. Ritim Çubuk der				•
6. Metalofon der			•	
7. Çeşitli büyüklükte ki davulları der				•
MÜZİK ALETLERİNİ ÇIKARDIKLARI SESLERE GÖRE TANIR	0	1	2	3
I. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.				
1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Marakas)				•
2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Tef)				•
3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Zil)				•
4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Çelik Üçgen)				•
5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Ritim Çubuk)				•
6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Metalofon)				•
7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Davullar)				•
II. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler				
1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Marakas)				•
2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Tef)				•
3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Zil)				•
4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. Çelik Üçgen)				•
5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Ritim Çubuk)				•
6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. ((Metalofon)			•	
7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Davullar)				•
BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	0	1	2	3
1. Alkışla iki aşamalı ritim tutar.				•
2. Alkışla üç ve daha fazla aşamalı ritim tutar.				•
3. Marakas, tef vb. Aletle iki aşamalı ritim tutar.				•
4. Marakas, tef vb. Aletle üç ve daha fazla aşamalı ritim tutar.				•

Tablo 33. Müzik becerileri kalıcılık performans belirleme formu

Tanisi / Engel Derecesi	Doğum Tarihi	Denek Adı			
	2006	DENEK 3			
Değerlendirme Tarihi	Değerlendiren	Değerlendirenin İmzası			
Kalıcılık Performans Ortalaması	Muhammet Gülaçti				
Modüller		Değerlendirmeler			
Müzik Becerileri	Hiç Yapamaz	Kısmen Yapar	Çoğunlukla Yapar	Tamamen Yapar	
BELLİ BAŞLI MÜZİK ALETLERİNİ TANIR	0	1	2	3	
I. Adı söylenen çalgıyı gösterir.					
1. Marakası gösterir,				•	
2. Tefi gösterir				•	
3. Zili gösterir				•	
4. Çelik üçgeni gösterir				•	
5. Ritim Çubuğu gösterir				•	
6. Metalofonu gösterir				•	
7. Çeşitli büyüklükte ki davulları gösterir				•	
II. Gösterilen çalgının adını söyler.					
1. Marakas der				•	
2. Tef der			•		
3. Zil der				•	
4. Çelik üçgen der				•	
5. Ritim Çubuk der				•	
6. Metalofon der			•		
7. Çeşitli büyüklükte ki davulları der				•	
MÜZİK ALETLERİNİ ÇIKARDIKLARI SESLERE GÖRE TANIR	0	1	2	3	
I. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir.					
1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Marakas)				•	
2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Tef)				•	
3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Zil)				•	
4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Çelik Üçgen)				•	
5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Ritim Çubuk)				•	
6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Metalofon)				•	
7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgıyı gösterir. (Davullar)				•	
II. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler					
1. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Marakas)				•	
2. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Tef)				•	
3. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Zil)				•	
4. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. Çelik Üçgen)				•	
5. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Ritim Çubuk)				•	
6. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. ((Metalofon)			•		
7. Dinletilen sesin ait olduğu çalgının adını söyler. (Davullar)				•	
BASİT RİTİM HAREKETLERİ YAPAR	0	1	2	3	
1. Alkışla iki aşamalı ritim tutar.				•	
2. Alkışla üç ve daha fazla aşamalı ritim tutar.			•		
3. Marakas, tef vb. Aletle iki aşamalı ritim tutar.				•	
4. Marakas, tef vb. Aletle üç ve daha fazla aşamalı ritim tutar.			•		

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. SONUÇ

Zihinsel engelli çocukların öğrenilenleri farklı alanlara transfer etmede sıkıntıları vardır. Kavramların farklı zamanlarda ve farklı şekillerde öğretilmesi, çocukların kavramları başka durumlara genellemelerinde yardımcı olmaktadır. Öğretim yöntemlerinin çeşitlendirilmesi ile kavramları daha etkin bir şekilde öğretmek mümkündür. Müzik etkinlikleri ise, bu konudaki en büyük yardımcılardandır. Zira müzik bu çocukların ilgisini, öğretilen konuya çekmede oldukça etkilidir. Ayrıca, çocuklar müzikli etkinliklerden oldukça keyif almaktadır. En iyi öğrenmenin eğlenirken olduğu düşünüldüğünde, müziğin etkisi daha da iyi anlaşılmaktadır.

Müzikal çalışmalar zihinsel engelli çocuklarda sıkıntılı tutum ve eylemlerin azaltılması hususunda uygulanabilecek diğer bir tedavi yaklaşımıdır. Öte yandan bu yöntem çocuklar için duyuşal manada bir uyarıcıdır. Bu uyarıcı dokunma, işitme ve görme duyularının birlikteliğini sağlayarak çocukta hastalığın gidişatında olumlu değişimlere neden olur. Çocuklarda taklit yeteneğinin oluşmasına da katkıda bulunur. Müzikle terapi genellikle otizm tanısı konmuş ya da zihinsel yetersizliği olan öğrenciler üzerine yapılmıştır. Yapılan çalışmalar müziğin engelli birey üzerindeki olumlu etkisini ispatlar yönündedir.

Yaptığımız çalışmada deneklerin gelişim süreci incelendiğinde başlangıçta her bir bireyin öntest puanları düşükken son test puanları gözle görülür şekilde bir artış göstermiştir. Bu durum uygulanan müzik eğitiminin bireylerin müzik becerileri üzerinde etkili olduğu şeklinde yorumlanabilir. Kalıcılık testi puanları incelendiğinde ise sontest puanlarına göre bir miktar azalma gözlenmiştir. Bu durum ise altı haftalık bir bekleme sürecinden sonra bireylerin öğrendiklerinin bir kısmını unutmuş olmaları ile açıklanabilir.

Çadır (2008) sonucunda müziğin zihin engelli bireylerin eğitiminde pozitif yönde etkili bir yöntem olduğu ve zihin engelli bireylerin öğretilen becerileri öğrenme düzeylerinde artış olduğu saptanmıştır. Bu açıdan araştırmamızın sonucuyla paralellik göstermektedir. Bu sonuçlar araştırmada elde edilen sosyal geçerlik sonuçları ile de desteklenmektedir.

5.2. ÖNERİLER

Bu araştırmadan elde edilen sonuca göre;

- Zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin eğitim süreçlerine müzik dersi saatleri konmalıdır ve bu eğitimi verebilecek özel öğretmenler yetiştirilmelidir.
- Zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin sosyal yaşantılarında müziğin etkisi göz ardı edilmemeli, gittikleri okullarda ya da Rehabilitasyon Merkezlerinde grup ile yapılan müzik faaliyetlerine yer verilmeli ve aile içerisinde de müzik dinleme ortamı yaratılmalıdır.
- Müzik, zihinsel yetersizliği olan bireylerde duygusal anlamda da önemli bir yere sahiptir. Müzik eğitimi verilirken sadece çalgılar ile değil vücut dili de kullanılmalıdır ve çocuklar müzikle beraber hareket ve dansa yönlendirilmelidir.
- Müzik, zihinsel yetersizliği olan bireylerin bilişsel gelişimlerinde önemli bir yer tutmaktadır. Özel eğitim ve müzik öğretmenleri bu konuda işbirliğine dayalı hareket etmeli ve müzik, ders içerisinde bir aktivite olarak yer almalıdır.
- Müzik, zihinsel yetersizlik çeken çocukların dil gelişiminde katkıda bulunabilir. Müzik müfredatlarında dil gelişimine yönelik şarkı sözleri seçilmelidir.
- Müzik eğitimine önem verilerek müzik öğretim becerileri görevli öğretmenlerin konuya daha ayrıntılı davranmaları çocukların her açıdan gelişimi için önem taşıyabileceğinden, öğretmenlerin hizmet içi kurslarına katılmaları sağlanmalıdır.
- Zihinsel engelli çocuklara kavram öğretiminde kullanılacak müzik etkinliklerinin, öğretilen kavramların kalıcılığı bir miktar biz azalma gösterse de yine de üzerindeki etkisi görülmüştür ve bu konuda daha detaylı araştırmalar yapılmalıdır.

6. KAYNAKÇA

American Association on Mental Retardation - AAMR. (2017). 05 Mayıs 2017 tarihinde <https://aaidd.org/> adresinden erişildi.

American Music Therapy Association. (2017). 05 Mayıs 2017 tarihinde <http://www.musictherapy.org/> adresinden erişildi.

Ansdell, G., & Pavlicevic, M. (2004). *Community Music Therapy*. Jessica Kingsley Publishers, London.

Artan, İ. (2001). Engelli Çocukların Eğitiminde Etkili Bir Teknik: Müzik. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 43-55.

Avcioğlu, H. (2013). Effectiveness Of Video Modelling İn Training Students With Intellectual Disabilities To Greet People When They Meet. *Educational Sciences: Theory and Practice*, 13(1), 466-477.

Avsalak, K. (2008). *Okul Öncesi Dönem 60-72 Aylık Çocuklara Uygulanan Müzik Eğitiminin Kavram Gelişimi Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Marmara Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Berrakçay, O. (2008). *Müziğin Bir Yaygın Gelişimsel Bozukluk Tipi Olan Otizmde Ortaya Çıkan Problemler Üzerindeki Etkisi: Ritim Uygulaması Çerçevesinde Dört Örnek Olay Çalışması*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi/Güzel Sanatlar Enstitüsü, İzmir.

Birkan, B. (1999). Otistik bir çocuğa öğrenmeye hazırlık becerilerinin öğretimi. *Özel Eğitim Dergisi*, 2(3), 51-57.

Booth, R. (2004). Current Practice And Understanding Of Music Therapy İn Victorian Special Schools. *Australian Journal Of Music Therapy*, 15(2014), 64-75.

Çadır, D. (2008). *Zihinsel Engelli Öğrenciler İçin Müzik Terapi Yöntemine Göre Hazırlanan Sosyal Beceri Öğretim Programının Etkililiğinin İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Abant İzzet Baysal Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.

Çevik, D. B. (2016). Müzik Öğretim Yöntemlerinden, Orff Müzik Öğretisine Genel Bir Bakış. *Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 9(1), 95-100.

Çifci Tekinarslan, İ. (2014). *Zihinsel yetersizliği olan öğrenciler*. İ. H. Diken (Ed.), Özel Eğitime Gereksinimi Olan Öğrenciler ve Özel Eğitim (10. baskı, s. 135-166). Ankara: Pegem Akademi.

Doll, E. A. (1941). The essentials of an inclusive concept of mental deficiency. *American Journal of Mental Deficiency*, 46(2), 214-219.

Duffy, B., & Fuller, R. (2000). Role of music therapy in social skills development in children with moderate intellectual disability. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*, 13(2), 77-89.

Ertürk, S. (1997). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.

Ekici, T. (1998). *Orff Çalgıları Ve Müzik Eğitiminde Kullanılan Yöntemler* (Yayınlanmış Doktora Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Eren, B. (2012). Orff Yaklaşımına Göre Hazırlanan Müzik Etkinlikleri İçinde İpucunun Giderek Azaltılması Yöntemi ile Yapılan Gömülü Öğretimin Otistik Çocuklara Kavram Öğretmedeki Etkililiği. (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Erişkin, A. Y. (2013). Normal Gelişim Gösteren, Down Sendromlu Ve Otizmi Olan Çocukların Temel Kavramları İle Ortalama Sözce Uzunlukları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. (Yayınlanmış Doktora Tezi), Abant İzzet Baysal Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.

Ünal, E. A. (2006). *Sanat Eğitiminin Otizmlili Çocukların Duyusal Problemleri Üzerine Etkisinin İncelenmesi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Trakya Üniversitesi/ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.

Gökmen, U. (2010). *Otizm Tanısı Almış Bir Çocuğun Müziğe Ve Müzik Çalışmalarına Verdiği Tepkilerin Betimlenmesi*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Jungmair, U. E. (2003). Geçmişe Ve Geleceğe Bakış. *Orff İnfö Dergisi*, 3, 18-27.
- Kalyoncu, N. (2006). Türkiyede Orff-Schulwerk Uygulamaları Abant İzzet Baysal Üniversitesi Örneği. *Yaratıcı Drama Dergisi*, 1(2), 89-104.
- Karşıyakalı, D. M. (2011). *Otistik Bir Öğrenciye Adı Söylenen Çalgıyı Gösterebilme Öğretiminde Eşzamanlı İpucuyla Öğretimin Etkililiği*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kırşehirli, M. (2011). *Zihin Engelli Çocuklara Özbakım Becerilerinin Şarkı Yoluyla Öğretilmesi*. (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Abant İzzet Baysal Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Kurt, G. (2006). *Zihinsel Engelli Çocuklarda, Müzik Dinlemenin Öğrenme Üzerindeki Etkisi*. (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Maltepe Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Lawshe, C. H. (1975). A Quantitative Approach To Content Validity. *Personnel Psychology*, 28(4), 563-575.
- Önal, O. (2010). *Otistik Çocuklarda Müzik Eğitimi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kırıkkale Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Önal, O, Çaydere, Ö. (2011). Otistik Çocuklarda Müzik Eğitimi. *Fine Arts*, 6 (2), 225-235.
- Öner, A. K. (2006). *Müziğin Öğrenme Güçlüğü Çeken Çocukların Duyarlılıklarına Etkisi*. (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), Selçuk Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Özçevik, A. (2007). *Müzikle Tedavi Ve Öğrenciler Üzerindeki Terapik Etkileri*. (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Teknik Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Pratt, (1991) Pratt, RR Music Education and Medicine. *Music Educators Journal*, Vol:77, No:5, 31-36, 1991.
- Sucuoğlu, B. (2013). *Zihin Engelliler ve Eğitimleri*. Ankara: Kök Yayıncılık.

- Sun, M. & Seyrek, H. (2000). *Okul Öncesi Eğitiminde Müzik*. İzmir: Müzik Eserleri Yayınları.
- Şendurur, Y., & Barış, D. A. (2002). Müzik Eğitimi Ve Çocuklarda Bilişsel Başarı. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(1), 165-174.
- Şenel, H. G. (2009). Otizmlili bireylerle Akranlarının Spor ve Sanat Etkinlikleri Aracılığıyla Etkileşimde Buldukları İki Örnek Uygulama. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 10(02), 65-72.
- Tarman, S. (2006). *Müzik Eğitiminin Temelleri*. Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları.
- Tufan, S. (1997). 4-8 Yaş Grubu Öğrencilerin Müzik ve Piyano Eğitimi. *Mavi Nota Müzik ve Sanat Dergisi*. Sayı: 16. Selva Yayıncılık. Trabzon.
- Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Veneziano, L. & Hooper, J. (1997). A method for quantifying content validity of health-related questionnaires. *American Journal of Health Behavior*, 21(1), 67-70.
- Yavuzer, H. (1988). *Çocuk Psikolojisi*. İstanbul: Remzi.
- Yıldırım, P. (2010). *Zihinsel Engelli Çocuklara Kavram Öğretiminde Müziğin Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri*. (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yılma, G., & Uçan, B. (2014). Eğitilebilir Zihinsel Engelli Çocuklarda Müzik Aletlerinin Görsel Destekli Algılanabilirliği Üzerine Bir Çalışma. *The Turkish Online Journal Of Design Art And Communication*, 4(1), 10-15.
- Yılmaz, E. (2010). *Otistik Çocuklarda Müzik Atölyesi Çerçevesinde Ortaya Çıkan Sözsüz İletişim İşaretlerinin İncelenmesi*. (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yurdugül, H. (2005). Ölçek geliştirme çalışmalarında kapsam geçerliği için kapsam geçerlik indekslerinin kullanılması. *XIV. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*, 28-30.

EK 1

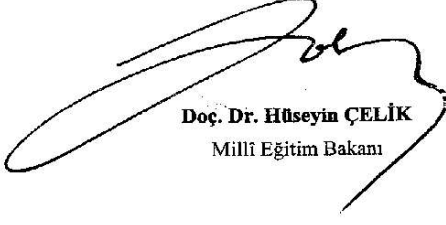
T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

SAYI: 286	TARİH: 26.12.2008	KONU: Zihinsel Engelli Bireyler Destek Eğitim Programı
ÖNCEKİ KARARIN		
SAYI: 33	TARİH: 26.02.1991	
54	03.04.1991	
273	09.06.1995	

Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 18.12.2008 tarih ve 5102 sayılı teklif yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Zihinsel Engelli Bireyler Destek Eğitim Programı**'nın 01.01.2009 tarihinden itibaren uygulanmak üzere ekli örneğine göre kabulü,

Kurulumuzun 26.02.1991 tarih ve 33 sayılı, 03.04.1991 tarih ve 54 sayılı, 09.06.1995 tarih ve 273 sayılı Kararlarıyla kabul edilerek uygulanmakta olan "Zekâ Özürlü Çocuklar İçin Öz Bakım ve Günlük Hayata Uyum Kursu Programları"nın 2009 Yılı sonunda uygulamadan kaldırılması

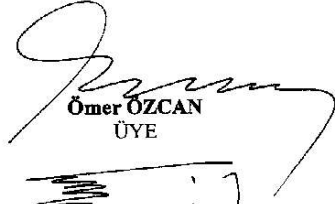
kararlaştırıldı.

Doç. Dr. Hüseyin ÇELİK
Millî Eğitim Bakanı

Merdan TUFAN
Kurul Başkan V.

Nazım İrfan TANRIKULU
ÜYE

Dr. Veli KILIÇ
ÜYE

Ömer ÖZCAN
ÜYE

Füsün KÖKSAL
ÜYE

Ahmet SÖNMEZ
ÜYE

Ahmet Ergun BEDÜK
ÜYE

Zübeyir YILMAZ
ÜYE

İbrahim BÜKEL
ÜYE

Dr. Muammer YILDIZ
ÜYE

Halil AŞICI
ÜYE

Dr. Vahap ÖZPOLAT
ÜYE

Dr. Hacı Mustafa AÇIKÖZ
ÜYE

Aslı Gibidir.

EK 2

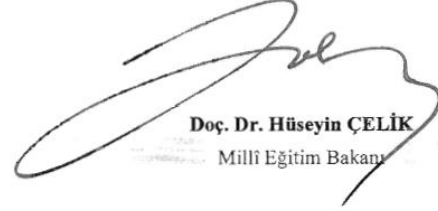
T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

SAYI: 285	TARİH: 26.12.2008	KONU: Yaygın Gelişimsel Bozukluklar Destek Eğitim Programı
ÖNCEKİ KARARIN		
SAYI: 61	TARİH: 08.03.1993	

Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 18.12.2008 tarih ve 5102 sayılı teklif yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Yaygın Gelişimsel Bozukluklar Destek Eğitim Programı**'nın 01.01.2009 tarihinden itibaren uygulanmak üzere ekli örneğine göre kabulü,

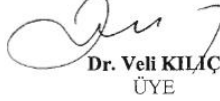
Kurulumuzun 08.03.1993 tarih ve 61 sayılı Kararıyla kabul edilerek uygulanmakta olan **Özel Özel Eğitim Kurumları Otistik Bireyler Bireysel ve Grup Eğitimi Çerçeve Programı**'nın 2009 Yılı sonunda uygulamadan kaldırılması

kararlaştırıldı.

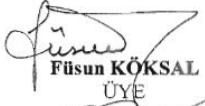

Doç. Dr. Hüseyin ÇELİK
Millî Eğitim Bakanı

Merdan TUFAN
Kurul Başkan V.

Nazım İrfan TANRIKULU
ÜYE

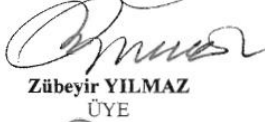

Dr. Veli KILIÇ
ÜYE

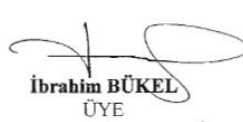

Ömer ÖZCAN
ÜYE

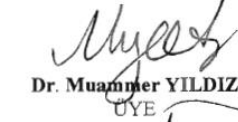

Füsun KÖKSAL
ÜYE

Ahmet SÖNMEZ
ÜYE

Ahmet Ergun BEDÜK
ÜYE

Zübeyir YILMAZ
ÜYE

İbrahim BÜKEL
ÜYE

Dr. Muammer YILDIZ
ÜYE

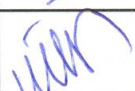
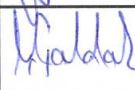
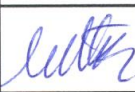

Halil AŞICI
ÜYE

Dr. Vahap ÖZPOLAT
ÜYE

Dr. Hacı Mustafa AÇIKÖZ
ÜYE

Aslı Gibidir.

EK 3

T.C. İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ BİLİMSEL ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİĞİ KURULU Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu		
Oturum Tarihi	Oturum Sayısı	Karar Sayısı
26.01.2017	1	2017/1-2
<p>Karar No: 2017/1-2: Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu 26.01.2017 tarihinde Rektör Yardımcıları Toplantı odasında toplandı. İnönü Üniversitesi, Güzel Sanatlar Eğitimi ABD'n da Prof. Dr. Cemal YURGA'nın sorumlu araştırmacı olduğu; İnönü Üniversitesi Vakfı Rehberlik Merkezinde Müdür Zülal KALECİ'nin "Zihinsel Yetersizlik Gösteren Bireylere Yönelik Orff Çalgıları ile Müzik Becerileri Öğretimi" başlıklı çalışması Üniversitemiz Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi açısından uygun olup-olmadığı hususundaki başvurusuna ilişkin raportör raporu görüşüldü. Çalışma Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi açısından değerlendirildiğinde çalışmada <u>herhangi bir etik kusur olmadığına</u>; oy birliği ile karar verildi.</p>		
Prof. Dr. Cemal YURGA Etik Kurul Başkanı		
Prof. Dr. Ahmet F. SİNANOĞLU Etik Kurul Başkan Yardımcısı		Prof. Dr. A. Metin KARKIN Etik Kurul Üyesi
Prof. Dr. Süleyman ÇALDAK Etik Kurul Üyesi		Prof. Dr. Ahmet KARADAĞ Etik Kurul Üyesi
Prof. Dr. Mustafa KUTLU Etik Kurul Üyesi		Prof. Dr. H. Suphi ERDEM Etik Kurul Üyesi
		KATILMADI